

ИЗМЈЕНА ДИЈЕЛА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА РУДНИКА ЖЕЉЕЗНЕ РУДЕ "ОМАРСКА"

-нацрт-

БАЊАЛУКА, март 2021.год.

ПРЕДМЕТ: **ИЗМЈЕНА ДИЈЕЛА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА
РУДНИКА ЖЕЉЕЗНЕ РУДЕ "ОМАРСКА"**

ИНВЕСТИТОР: **"ARCELOR MITTAL", д.о.о ПРИЈЕДОР**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ: **„ROUTING“ д.о.о. БАЊАЛУКА**

УСВОЈЕНО: **СКУПШТИНА ГРАДА ПРИЈЕДОРА
НА СЈЕДНИЦИ ОДРЖАНОЈ**

УЧЕСНИЦИ У ИЗРАДИ: **НАТАША ВОЈВОДИЋ, дипл.инж.арх.....**
ТИЈАНА БОРЕНОВИЋ, дипл.инж.грађ.....
ВЕСНА ПЛАВШИЋ СТОЈАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.....
НИКОЛА РАЈИЛИЋ, дипл.инж.ел.....
МИРЈАНА МИЛАШИНОВИЋ, дипл.инж.ел.
ГОРАН ПАШИЋ, дипл.инж.маш.
НЕНАД ВУКОВИЋ, дипл.инж.маш.....

ДИРЕКТОР

.....
ВУК СУБОТИЋ, дипл.инж.грађ.

САДРЖАЈ:**I ОПШТИ ДИО****II ТЕКСТУАЛНИ ДИО**

А) УВОДНИ ДИО

Б) АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА СТАЊА

В) ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Г) КОНЦЕПТ (ПРОГРАМ) ПЛАНА

III ГРАФИЧКИ ДИО**стање:**

01.	Геодетска подлога	P = 1:2500
01а.	Постојећа намјена површина	P = 1:2500
01б.	Постојећа намјена и спратност објеката	P = 1:2500
01в.	Бонитет објеката	
02.	Карта власничке структуре	P = 1:2500
03.	Инжињерско – геолошка карта	P = 1:2500
04.	Извод из важећег Регулационог плана - План просторне организације са планом регулационих линија-	P= 1:6000

план:

05а.	План намјене површина – синтезна карта	P = 1:2500
05б.	План просторне организације	P = 1:2500
06.	План саобраћаја и нивелације	P = 1:2500
07.	План инфраструктуре – хидротехника	P = 1:2500
08.	План инфраструктуре – електроенергетика и телекомуникације	P = 1:2500
09.	План инфраструктуре – топлификација	P = 1:2500
10.	Синтезни план инфраструктуре	P = 1:2500
11.	План грађевинских и регулационих линија	P = 1:2500
12.	План јавних површина и парцелације	P = 1:2500
13.	План зелених површина	P = 1:2500

I ОПШТИ ДИО

II ТЕКСТУАЛНИ ДИО

A. УВОДНИ ДИО

I УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Изради измјене дијела Регулационог плана приступило се након што је Скупштина Града Приједора на сједници одржаној 19.06.2019. године донијела Одлуку о приступању изради Измјене дијела Регулационог плана Рудника жељезне руде "Омарска" (Службени гласник Града Приједора, број 4/19).

Иницијативу за измјену дијела Плана покренули је заинтересована правно лице, предузеће "Arcelor Mittal" д.о.о. Приједор у складу са чл.39. Закона о просторном уређењу и грађењу («Сл.гл.РС» 40/13, 106/15 и 3/16).

Измјена дијела Плана је резултат заједничког рада носиоца припреме и носиоца израде у процесу припреме и израде измјене дијела Плана.

Измјена дијела Плана је садржајно и методолошки усклађена са одредбама Закона о просторном уређењу и грађењу («Сл.гл.РС» 40/13, 106/15 и 3/16), Правилником о садржају, начину израде и доношења докумената просторног уређења («Сл.гл.РС» 69/13), Правилником о општим правилима урбанистичке регулације и парцелације («Сл.гл.РС» 115/13), Правилником о обрачуна накнаде трошкова уређења градског грађевинског земљишта - пречишћен текст (Сл.гласник РС 34/14) те посебним законима и осталим прописима из посебних области које су релевантне за планирање и уређење простора.

Измјеном дијела Плана се одређују општи урбанистичко - технички услови и смјернице, које ће бити подлога за израду детаљних урбанистичко - техничких услова како за објекте тако и за јавну комулану инфраструктуру и јавне површине и објекте.

За потребе израде измјене Плана је извршено ажурирање геодетске подлоге, а на тај начин су прибављени ажурни подаци о стању изграђености на терену, као и основне карактеристике нивелације терена у размјери 1:1000, на којима су даље вођене све активности везане за израду измјене дијела Плана.

II ПОДАЦИ О ПЛАНИРАЊУ

1. ВАЖЕЋА ПРОСТОРНО-ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

1.1. ПРОВЕДБЕНИ ДОКУМЕНТ ПРОСТОРНОГ УРЕЂЕЊА

Важећи спроведбени документ на предметном локалитету је **Регулациони план Рудника жељезне руде "Омарска"** из 2007.године.

Према важећем Регулационом плану, у поглављу *Д. План организације, уређења и коришћења простора*, стоји:
„Експлоатационо поље је простор у коме рударска функција има предност над осталим функцијама.“

Поменути планом је највећи дио предметног локалитета дефинисан као простор који се активно ангажује при експлоатацији жељезне руде (индустријска зона са постројењима рудника жељезне руде), док је источни дио предметне локације дефинисан као подручје које се активно не ангажује при експлоатацији жељезне руде на лежишту Омарска. Источни дио предметне локације Регулационим планом је дефинисан као пољопривредно земљиште. Извод из матичног плана приказан је на графичком прилогу бр. 04а.

Од јавних површина у важећем плану планирано је измјештање трасе регионалног пута те регулација постојећих водотока који пресецају предметни локалитет, као и укидање трасе индустријског жељезничког колосјека који пролази средином обухвата Плана.

Разлог за покретање иницијативе за измјену дијела плана, између осталог, је чињеница да је истекао плански период дефинисан актуелним Планом, те чињеница да сва рјешења из важећег Плана нису проведена онако како су планирана, а што се првенствено односи на регулацију јавних површина: регионалног пута и водотока ријеке Гомјенице. Такође,

унутар зоне рудника корисник простора је дјелимично измијенио планирану просторну концепцију и ангажовао дио површина, које нису биле предвиђене као индустријске, за своје потребе у складу са технолошким захтјевима (првенствено се мисли на источно одлагалиште) те је дјелимично измијенио постојеће површине у зони рудника новонасталим потребама.

2. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗМЈЕНУ РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА ПО ЗАХТЕВУ ИНВЕСТИТОРА

Правни основ за израду , измјену или ревизију Плана садржан је у Чл.39. Закону о уређењу простора и грађењу (Сл.гл.РС 40/13,106/15,3/16).

3. ОДЛУКА О ИЗРАДИ ИЗМЈЕНЕ ДИЈЕЛА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА

Изради измјене дијела Регулационог плана приступило се након што је Скупштина Града на сједници одржаној 19.06.2019.године донијела Одлуку о приступању изради Измјене дијела Регулационог плана Рудника жељезне руде "Омарска" (Службени гласник Града Приједора, број 4/19).

4. ПЛАНСКИ ПЕРИОД

Плански период одређен је Одлуком о приступању изради ревизије Плана, као период од 10 година.

5. ПРОСТОРНА ЦЈЕЛИНА

Обухват измјене дијела Плана је приказан на графичком прилогу бр. 01: *Геодетска подлога*, као и осталим тематским графичким прилозима. Површина обухвата износи цца 897ha.

6. НОСИЛАЦ ПРИПРЕМЕ И НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА

За носиоца припреме измјене дијела Плана одређено је Одјељење за просторно уређење, Града Приједор. Као носилац израде Плана, према Уговору склопљеном између предузећа „Routing“ д.о.о. Бањалука и предузећа "Arcelor Mittal" д.о.о. Приједор, именовано је предузеће „Routing“ д.о.о. Бањалука.

7. САВЈЕТ ПЛАНА

Дана 25.06.2019. Скупштина Града је донијела Рјешење о именовану савјета за израду измјене дијела Регулационог плана, бр.01-111-126/19 од 25.06.2019.

8. РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Радни тим за израду измјене дијела Плана је радио у комплетном саставу, те је наведен је у уводном дијелу елабората. Комплетност тима је омогућила да се измјена дијела Плана обради мултидисциплинарно и да се на тај начин постигне рјешење које може да испуни све потребне захтјеве.

9. ПОДАЦИ О УСАГЛАШЕНОСТИ СТАВОВА СА ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У току израде измјене дијела Плана сагледани су програмски елементи, снимљене су промјене на терену и израђена и анализирана варијантна рјешења, која доприносе изради квалитетнијег рјешења.

10. НАЦРТ ПЛАНА

.....

11. ЈАВНИ УВИД И СТРУЧНА РАСПРАВА О НАЦРТУ ПЛАНА

.....

12. ПРИЈЕДЛОГ ИЗМЈЕНЕ ДИЈЕЛА ПЛАНА

.....

13. ВАЖЕЋИ ДОКУМЕНТИ ПРОСТОРНОГ УРЕЂЕЊА

Као плански основ, у складу са Законом, кориштени су сљедећи стратешки и спроведбени документи просторног уређења за предметни обухват:

- Просторни план општине Приједор (Службени гласник Општине Приједор, број 10/09);
- Регулациони план Рудника жељезне руде "Омарска" из 2007.године, те
- Урбанистичко-технички услови за експлоатацију жељезне руде на лежишту "Омарска" – локалитет "Бувач" из септембра 2018.године.

14. ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

У току израде овог документа кориштена је сљедећа документација:

- Геодетски ситуациони план, из априла 2020.године,
- Образложење основних измјена Главног рударског пројекта, ArcelorMittal Приједор, од 31.05.2018.године;
- Уговор о концесији за експлоатацију жељезне руде на лежишту „Омарска“, код Приједора, број 05.07/310-173/18, из априла 2018.године;
- Локацијске услове за изградњу моста-вијадукта преко измјештеног регионалног пута Р-405а Омарска-Градина, број 15.02-364-247/17, издате од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, од 06.12.2017.године;
- Рјешење о издавању водне дозволе, број 01/3-ВА.3-6092-2/16, издато од стране ЈУ „Воде Српске“ Бијељина, од 27.10.2016.године;
- Допунски рударски пројекат експлоатације лежишта „Омарска“ локалитет Бувач, израђен од стране Рударско-геолошког факултета, Београд и Рударског Института, Приједор, из 2014.године;
- Обновљено рјешење о еколошкој дозволи, број 15-96-216/19, издато од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, од 14.08.2015.године;
- Извод из Главног рударског пројекта експлоатације лежишта „Омарска“ локалитет Бувач, израђен од стране Рударско-геолошког факултета, Београд и Рударског Института, Приједор, из 2006.године;
- Рјешење о одобрењу за употребу, број 06-360-62/06, издато од стране Одјелјења за просторно уређење, Приједор од 21.12.2006.године.
- Урбанистичко технички услови за експлоатацију жељезне руде на лежишту "Омарска" – локалитет "Бувач", урађени од стране "Routing" д.о.о. Бањалука, из септембра 2018.год.

Б. АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА СТАЊА

I ПРОСТОРНА ЦЈЕЛИНА

1. ТЕРИТОРИЈА ПРОСТОРНЕ ЦЈЕЛИНЕ

Предметна локација се налази југоисточно од Приједора на удаљености око 18km од центра града, односно јужно од насеља Омарска и пруге Нови Град – Добој, а источно од индустријске пруге за Томашицу. Обухвата простор у оквиру експлоатационог поља лежишта Омарска, а како је представљено на графичком прилогу бр.1: *Геодетска подлога*.

Приступ предметној локацији остварен је са регионалног пута Р405-а (односно посредно преко индустријских и локалних путева са сјеверне и југоисточне стране) и локалног пута Омарска-Томашица (са западне стране). Предметна локација (односно индустријска зона рудника), има непосредан прикључак на жељезничку пругу Нови Град–Добој.

На предметној локацији постоје изграђени објекти у функцији експлоатације, прераде и оплемењивања жељезне руде. Постојећи објекти у окружењу су индивидуални стамбени, рјеђе стамбено-пословни, помоћни и господарски објекти. На ширем простору око предметне локације се простиру шумске и пољопривредне површине.

Предметна локација и шире окружење представљени су на прилогу бр.1, бр.1а, 1б и 1в.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРНЕ ЦЈЕЛИНЕ

2.1. Постојећа намјена површина

У постојећем стању предметни простор који је у обухвату измјене је у највећем дијелу у функцији рудника. Од јавних површина локалитет пресецају: траса регионалног пута, која се пружа источном страном обухвата измјене, регулације постојећих ријека као и водотоци који нису регулисани или су дјелимично регулисани као и траса жељезничке пруге са западне стране. Остало земљиште које је у обухвату измјене је у највећој мјери пољопривредно и шумско са мањим цјелинама грађевинског земљишта гдје је заступљена индивидуална стамбена изградња са пратећим садржајима.

2.2. Садржаји зоне рудника

На предметној локацији постоје изграђени објекти у функцији експлоатације, прераде и оплемењивања жељезне руде.

На сјеверном дијелу локације, ван обухвата измјене Плана, налази се **простор ГМС-а (гравитационо магнетне сепарације)** са објектима управне зграде са рестораном и лабораторијом, објекат гравитационо-магнетне сепарације, објекти згушњивача, депои руде, пумпна станица, котловница, хаваријско језеро, пумпна станица захват на ријеци Гомјеници. Сјеверно од простора ГМС-а се налази индустријски колосјек којим је остварена веза са пругом Нови Град – Добој. На индустријским колосјецима изграђени су утоварна рампа и утоварни бункер робне руде која се одвози вагонима на задану локацију.

Простор сервисно-ремонтне радионице са пратећим садржајима (сервисно-ремонтна радионица, управна зграда, интерна бензинска пумпа, плато за механизацију, помоћни објекти и сл.) налази се јужно од простора ГМС-а. Саобраћајна повезаност простора ГМС-а и сервисно-ремонтне радионице остварена је индустријском саобраћајницом са асфалтним коловозним застором.

Јужно од простора ГМС-а, а сјевероисточно од сервисно-ремонтне радионице се налази **површински коп Бувач**. ПК Бувач је отворен 2008.године у југозападном дијелу копа, а развијао се примјењујући класичну технологију откопавања багер-дампер. Приступ копу остварен је са интерних индустријских саобраћајница. Ископана руда се на самом копу прво третира на примарној дробилици, а потом транспортним тракама превози до постројења ГМС-а на даљу обраду. Технолошка вода за рад на ГМС-у се обезбјеђује повратним цјевоводом са одлагалишта Језеро.

У претходном периоду се јаловина са ПК Бувач мањим дијелом одлагала на постојеће **одлагалиште Мамузе**. Одлагање јаловине на ово одлагалиште је завршено, те је исто у постојећем стању у процесу рекултивације. Одлагање јаловине се врши у мањем обиму на **Западно одлагалиште** и највећим дијелом на **Источно одлагалиште**. Приступи одлагалиштима остварени су интерним индустријским саобраћајницама са макадамским или земљаним застором. Приступ источном одлагалишту остварен је надвожњак за дамперски саобраћај преко регионалног пута Р405а.

Одлагање муља као продукта рада на ГМС-у се врши на некадашњи ПК Језеро системом затворених цијеви и отвореног канала муљовода (са јужне стране ПК Језеро). На одлагалишту Језеро, а са његове сјеверне стране се налази пумпна станица са повратним цјевоводом.

Са сјеверне стране ПК Бувач и источне стране Источног одлагалишта се налазе регулисана корита ријека Гомјенице и Одбојне. Између ПК Бувач и Источног одлагалишта пролази регионални пут Р 405а. Као заштитни појас између површинског копа и регионалног пута формирано је вјештачко узвишење које је у природном процесу рекултивације.

2.3. Власничка структура и постојећа парцелација

На основу доступних података, који су достављени за потребе израде овог документа, формиран је графички прилог бр.02: *Карта власничке структуре*.

Анализом катастарске подлоге и затеченим начина коришћења земљишта евидентно је да дуг низ година на адекватан начин нису провођене промјене у катастарском оперативу те подаци из катастарског оператива нису функционални и примјењиви у фази израде Плана.

3. ПРИРОДНИ УСЛОВИ И РЕСУРСИ

3.1. ИНЖЕЊЕРСКОГЕОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Географски положај

Рудно тијело Бувач, заједно са рудним тијелом „Језеро“, припада лежишту Омарска, у оквиру сјевероисточног дијела санског палеозоика, односно љубијске металогенетске области. Због својих специфичности оба рудна тијела се практично могу третирати као одвојена лежишта.

Подручје металогене области Љубија заузима површину од око 1.200 km² у простору Нови Град – Пискавица – Доња Козица – Сански Мост – Будимлић Јапра – Рудице, на којој су регистроване многе рудне појаве.

Лежиште жељезне руде „Омарска“ налази се у Омарско-Приједорском пољу између Приједора и Бањалуке. Од Приједора и рудника „Љубија“, лежиште је удаљено око 20 km. Површина лежишта је око 220 km². Средином Омарско-Приједорског поља, паралелно дужи оси, пролази жељезничка пруга Приједор – Бањалука.

Данас у оквиру рудника егзистирају три засебна локалитета:

- централна и јужна рудишта,
- Томашица – источна рудишта,
- Омарска.

Морфолошке карактеристике терена

Подручје лежишта Омарска представља изразито равничарски терен, а надморске висине се крећу у интервалу 155-165 m.

Хидрографске карактеристике овог терена уско су везане за геолошке, морфолошке и климатске прилике. Хидрографску мрежу чини ријека Гомјеница са својим притокама: Бистрицом, Кривајом, Међејом, Одбојном и другим мањим, сталним и повременим водотокима.

Површина слива ријеке Гомјенице износи око 730 km². На подручју Омарске то је изразито равничарска ријека са благим падом и релативно мирним током.

Ријека Гомјеница прихвата воде са јужне стране планине Козаре и сјеверне стране Мањаче што у њеном горњем току резултира брзом концентрацијом великих вода. Најнижи измјерени водостај изно 650 mm, а највиши 3000 mm. Најмањи, мјерени протицај износи 0,70 m³/s, а највећи 24,00 m³/s.

Сл.9. Ријека Гомјеница

Сл.10. Ријека Гомјеница

Отварање површинског копа Бувач условљено је са другом етапом регулације ријеке Гомјенице, односно њеним измјештањем, с обзиром да протиче преко експлоатационог поља површинског копа.

Геолошка грађа шире околине лежишта Омарска

Геолошку грађу шире околине Омарске изграђују творевине горњег девона, доњег и средњег карбона, пермтријаса, доњег, средњег и горњег тријаса, горње јуре, доње креде, неогена и квартара.

Геолошка грађа лежишта Бувач

У геолошкој грађи лежишта „Бувач“ учествују стијене карбонске старости представљене кластичним стијенама (ушкриљеним алевролитима, глинцима и пјешчарима) док се у мањој мјери јављају карбонатне стијене (кречњаци, доломити и анкерити). Преко карбонских наслага дискордантно леже плиоцен – квартални седименти различите дебљине од неколико до сто метара, представљени углавном разновојним глинама и кварцним пјесцима.

3.2. ОСТАЛИ ПРИРОДНИ УСЛОВИ ТЕРЕНА

Географски положај општине Приједор и знатна удаљеност од Јадранског басена, условљавају умјереноконтиненталну климу која је у погледу својих регионалних и микроклима својеврсно модификована осталим факторима, прије свега доминантним цртама рељефа. Посебна улога модификатора припада Козари, која унеколико заграђује дио подручја од непосредног дејства ваздушних маса из Панонског басена.

Долине ријека Сане и Гомјенице отварају приједорску котлину струјањима ваздуха са југоистока и југа, штосамо донекле интензивира покретљивост ваздушних маса у нижим дијеловима котлине, за коју су карактеристичне честе и дуготрајне тишине и магле.

Посебан значај за познавање термичких прилика у вегетационом периоду имају подаци о трајању, почетку изавршетку периода са температуром ваздуха изнад 5, 10 и 20°C. Према средњим подацима може се известизакључак повољним, а заправо за умјерено континенталну климу овако заклоњеног типа - нормалнимтемпературним одликама током вегетацијског периода.

У педолошком смислу можемо рећи да су овдје присутна глејна земљишта, а уз обалу ријеке и лувијална земљишта. Вегетација овог локалитета резултат је усклађивања биоценоза и станишних услова у врло дугом периоду развоја живог свијета уз значајан утицај антропогеног дјеловања кроз историју. Распопред биљних заједница на овом простору је последица међусобног дјеловања климатских, геолошко-педолошких, орографских и антропогених утицаја.

Са становишта хоризонталног рашчлањења вегетације (Хорват и Хорватић, 1967) цио масив Козаре и Приједор поља па и овај локалитет припада нижем шумском појасу свезе *Carpinion betuli illirico-podolicum*, унутар илirsке провинције евросибирско-сјеверноамеричке регије. Према еколошко-вегетацијској рејонизацији Босне и Херцеговине (Стефановић ет ал., 1983) вегетацијске карактеристике Сјевернобосанског подручја су: шуме китњака и обичног граба, шуме букве и шуме китњака у субмонтаној зони, а у нижој зони шуме лужњака и граба; лужњака; црне јове; врбе и топола; у највишем дијелу шуме букве и јеле.

3.2.1. Пољопривредне и шумске површине

Антропогени утицај је јако изражен, јер је предио равничарски са умјерено континенталном климом што је врло повољно за пољопривреду и живот човјека. Из ових разлога током историје на већем дијелу површине дошло је до уклањања аутохтоне вегетације, а земљиште употребљено као грађевинско или пољопривредно. Пољопривредно земљиште се највише користило за производњу кукуруза, пшенице, кромпира, крмног биља, поврћа (на мањим парцелама у домаћинствима), а од воћака највише су сађене шљиве и јабуке.

Педолошка истраживања, која су овдје провођена показала су да је ово шумско земљиште, које је мелиорацијом преведено у плодно пољопривредно земљиште на већем дијелу површине. На преосталом шумском земљишту налазе се поплавне шуме на глејним и алувијалним земљишта. Уз ријеку Гомјеницу на алувијуму налазе се неразвијена земљишта у уском појасу. Земљишта су по текстури глиновите иловаче са слабо израженом структуром, а у доњем слоју је присутна подземна вода.

Преостале шумске површине се налазе у приватном власништву на парцелама, које су уситњене ираспрострањене фрагментално. Фрагменти ових шума припадају свези хигрофилних шума лужњака и јове (*Alno-Quercion robori*). Од ове свезе овдје је заступљена заједница Поплавних шума храста лужњака са обичним грабом (*Carpino betuli-Quercetum roboris*). На цијелој површини под шумом је евидентан антропогени утицај.

Шуме су прорјеђене са знатно мањом дрвном залихом по хектару у односу на њихов оптимум, у многима преовлађује граб или нека друга врста умјесто лужњака. У слоју приземне флоре присутне су и врсте, које се уобичајено налазе у пољопривредним културама као и многе космополитске врсте. На неким парцелама послје нестручно проведеног оплодног сијека није дошло до појаве младика лужњака него граба. Уз ријеку Гомјеницу присутни су фрагменти мезохигрофилних заједница *Alnus glutinosa* (Moench.) (црне јове) , *Salix alba*(L.) (бијела врба) и *Populus alba* (бијела топола). Пошто су парцеле под шумом сродне по флористичком саставу и наслањају се једна на другу или на пољопривредне културе у њима су измјешани флорни елементи.

3.2.2. Основне карактеристике пејзажа

Овај локалитет је потпуно равничарски са сеоским имањима, њивама, ливадама и шумарцима између којих протиче Гомјеница. Пејзаж је већ увелико нарушен постојећим копом и одлагалиштима, који се налазе на овом локалитету.

Ако додамо чињенице да поред локалитета пролази пруга Нови Град – Бањалука, а кроз самлокалитет пут Омарска - Градина и чињеницу да рељеф није изражен онда можемо рећи да је пејзажна вриједност мала. Овај дио подручја је насељен углавном сеоским имањима различите густине. На око 2 километра од локалитета се налази веће насеље Омарска.

Кроз предметну локацију протиче ријека Гомјеница, која је Просторним планом РС до 2015.год. планирана као заштићено природно добро у категорији заштићених природних предјела. Посебну пажњу треба посветити проблему регулације тока ријеке Гомјенице и уређењу њених обала како би у будућности тај простор добио што природнији изглед.

Сл.11. Деградирани предео

У току површинске експлоатације руде долази до значајних промена у предјелу и до уништавања екосистема на већем дијелу овог простора.

Имајући у виду значајно нарушен и измјењен природни изглед овог простора, његову величину, близину насеља, законску регулативу, али и експлоатацију руде, која ће се одвијати наредних година, јасно је да уређење предјела на овом простору представља сложен и један од најзначајнијих сегмената рекултивације површинског копа.

Сл.12. Површински коп Бувач

Сл.13. Одлагалиште јаловине

Сл.14. Одлагалиште јаловине

4. САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ И ТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.1. САОБРАЋАЈНА МРЕЖА

Предметно подручје се налази на удаљености 1200m од центра насеља Омарска и око 18km од центра Приједора. Са центром Приједора подручје је повезано регионалним путем Р405а Ламовита - Омарска имагистралним путем М4, Приједор –Бања Лука. Подручјем у обухвату плана пролази Регионални пут Ламовита – Бронзани Мајдан у дужини од 6.6km. Такође се пружају и локални путеви: локални пут Омарска –Петров Гај - 1.0km, локални пут Градина -Криваја - 4.0km, локални пут Омарска - Марићка - 4.8km, приступни путеви и улице у дужини од 25.5km. Регионални пут, као и локални путеви имају завршни асфалтни застор, а остали путеви су најчешће слабије уређени, са коловозом макадамским или са формираним колотразима у природном терену. Поред јавне саобраћајне инфраструктуре на простору обухвата се налазе и индустријске саобраћајнице и то: саобраћајница за робни транспорт и снабдјевање од регионалног пута до индустријске платформе у дужини 2.4 km, саобраћајница за транспорт јаловине –коп одлагалиште у дужини 2.5 km (коп Мамузе, коп Језеро, одлагалиште Луке), помоћне саобраћајнице за снабдјевање –локални пут Омарска –Марићка –индустријска платформа – регионлни пут у дужини 2.7 km. Транспорт руде и јаловине одвија се фиксним –сталним транспортним тракама, као и транспортним тракама привременог карактера. Сталне транспортне траке имају дужину 2.6 km. Транспорт руде до потрошача врши се жељезницом од претоварне рампе на гравитационо-магнетној сепарацији.

У склопу комплекса рудника постоји и бензинска станица за потребе снабдијевања горивом машина у склопу рудника.

4.1.1. Пјешачке комуникације

Унутар предметног обухвата уз постојеће саобраћајнице нема изграђених пјешачких површина у виду тротоара.

4.1.2. Бицикличке комуникације

У оквиру предметног обухвата не постоје изграђене бицикличке стазе.

4.1.3. Паркирање

У оквиру обухвата плана не постоје изграђена јавна паркиралишта. Паркирање за генерисане потребе објеката остварује се у оквиру власничких парцела.

4.2. ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Водовод

Снабдијевање питком водом површинских копова и објеката у склопу РЖР "Омарска" се врши из постојећег локалног водовода Томашица – Рудник Омарска.

Утрошак питке воде се креће око 1000 м³ мјесечно (на основу досадашњих праћења утрошка воде на ПК "Језеро" и ГМС).

Снабдијевање индустријском водом за прање рударских машина и прскање манипулативних површина у љетном периоду корисити се вода из одлагалишта муља "Језеро" (захват се врши са супротне стране од мјеста испуста муљовода) помоћу пумпног постројења одакле се вода повратним цјевоводом технолошке воде транспортује до постојеће пумпне станице одакле се врши даља дистрибуција. Са постојеће пумпне станице се врши и допуњавање снабдијевања индустријском водом ГМС-а захватом свјеже воде из ријеке Гомјеница (уколико се за истим укаже потреба).

Постојећи стамбени објекти у окружењу се снабдијевају водом преко индивидуалних бунара.

Канализација

На цјелокупном простору рудника постоје два одвојена система фекалне канализационе мреже: на ГМС-у и код сервисно монтажне радионице. На оба локалитете постоје уређаји за пречишћавање отпадних вода из којих се ефулент пушта у оближње водотоке (Криваја и Гомејница).

Отпадна технолошка вода са површина за прање и одржавање механизације се сакупља цијевима и одводи на уљне сепараторе и таложнике, а након третмана се упушта у оближње водотоке.

За сакупљање атмосферских вода за заштиту копова постоје ободни канали који се одводи на таложнике, а затим у оближње водотоке.

Уз трасу регионалног пута постоји ободни канал који сакупља воде на потезу од старог корита ријеке Одбојне па све до испуста у регулисано корито ријеке Гомјенице.

У случају екстремних ситуација на ГМС-у за испуштање технолошких отпадних вода користи се хаваријско језеро из којег се вода, такође, пребацује муљоводима на одлагалиште муља "Језеро".

Водотоци

Гомјеница је најзначајнији водоток у подручју рудника Омарска и са десне стране прима ријеку Бистрицу, као већу притоку и неколико притока мањих протицаја и то: Јелак, Млиниште, Нишићева јаруга.

Корито ријеке Гомјенице је регулисано у два наврата. Први пут је регулисан дио ријеке Гомјенице од моста на индустријском путу до моста на жељезничкој прузи Омарска – Томашица и од моста на индустријском путу до источних граница експлоатационог поља.

Ради отварања површинског копа "Бувач" измјештено је корито ријеке Гомјенице, одрађено у ПРОЈЕКТУ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ДИОНИЦА ДЈЕЛИМИЧНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ РИЈЕКЕ ОДБОЈНЕ И ГОМЈЕНИЦЕ, Рударско – геолошки факултет Београд, јули 2007. године. Ријека Гомјеница поред властите воде прихвата и све притоке које у трупу жељезничке пруге које имају изграђене пропусте да се проведу ван новопланираног копа "Бувач".

Нормални профил регулисаног корита ријеке Гомјенице је:

- ширина минор корита у дну $b=15.0$ m
- нагиб косина 1:2
- висина минор корита 1.0 m
- банкина – инундација (лијева) 25 – 30 m
- ширина круне насипа 3.0 m
- нагиб косине насипа 1:2
- надвишење насипа над великим водама ранга појаве 1/100 $Dh=1.0$ m.

Ријека Одбојна

Нивелета регулисаног водотока условљена је доњим низводним условом ушћем у регулисано корито ријеке Гомјенице, односно горњим условом котом нивелете природног тока.

Нормални профил регулисаног корита Одбојне је:

- ширина минор корита у дну $b=5.0$ m
- нагиб косина 1:2
- висина минор корита 1.0 m
- банкина – инундација (лијева) 25 – 30 m
- ширина круне насипа 3.0m
- нагиб косине насипа 1:2
- надвишење насипа над великим водама ранга појаве 1/100 $Dh=1.0$ m.

Хидрауличким прорачуном добијене су брзине у основном кориту и у инундацији мање од 2.0 m/s.

Након регулације корита ријеке Гомјенице, старо корито се затрпало, а старо корито ријеке Одбојне се задржава и служи за сакупљање површинских вода са оближњих површина.

Јужно од предметног обухвата пролази дјелимично регулисано корито водотока Слатина. Сјеверним дијелом предметног обухвата пролази ријека Криваја која често плави околно земљиште.

Површинске и подземне воде

Одводња површинских и подземних вода са копа ријешено је техничком документацијом у склопу рударског пројекта. Воде се преко постојећих хидротехничких објеката одводе изван подручја површинског копа до ријеке Гомјенице.

4.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

На локалитету који се налази у обухвату регулационог плана постоји изграђена електроенергетска инфраструктура која је приказана на графичком прилогу и коју је потребно уобзирити приликом израде регулационог плана.

На подручју обухвата регулационог плана постоје два енергетска система и то: енергетски систем Рудника „Омарска“ и енергетски систем у обухвату овог регулационог плана.

На предметном локалитету, са јужне стране предметног обухвата, протеже се траса 110kV далековода, која једним дијелом трасе пресеца предметни обухват. Траса далековода са позицијама стубова је приказана на графичком прилогу.

Према Правилнику о зонама сигурности надземних електроенергетских водова називног напона од 110 kV до 400 kV („Сл. Гласник БиХ“, бр. 23/2008), на графичком прилогу приказана је заштитна зона далековода. За 110kV–ни далековод заштитна зона износи 20m, односно по 10m обострано од центра зоне сигурности која је дефинисана у односу на завјешања крајњих фазних проводника. Заштитни појас приказан на графичком прилогу одређен је на основу трасе поменутог далековода, а у складу са горе наведеним правилником.

У непосредној близини предметног обухвата налази се расклопно постројење „Приједор 5“ (Централна трафостаница – ЦТС), која је у власништву „Електропренос“-а БиХ и исто се користи искључиво за потребе рудника. У оквиру поменутог расклопног постројења су инсталирана два енергетска трансформатора T1:110/6.3kV и T2:110/20/6.3kV, инсталисаних снага T1: 16MVA и T2: 20/20/14MVA.

Комплетан електроенергетски систем рудника се напаја са расклопног постројења „Приједор 5“.

Електроенергетски систем рудника се састоји из слједећих цјелина:

- трафостанице 6/0.4kV,
- мобилне блиндиране трафостанице и разводна постројења,
- примарна подземна 6.3kV кабловска мрежа и
- секундарна надземна 6.3kV кабловска мрежа.

Трансформатори 6/0.4kV, номиналне снаге 1000kVA, налазе су у трафостаницама БТС „Топлана“ (изван предметног обухвата), БТС „Коп“ и БТС-„ТД“ (изван предметног обухвата). Позиције истих су приказане на графичком прилогу.

Мобилне блиндиране трафостанице предвиђене су за систем одводњавања и напајање машина које се користе за потребе рудника а које се напајају путем електричне енергије. Диспозиција мобилних трафостаница зависи од тренутног стања на копу, због тога исте нису приказане на графичком прилогу.

Примарна подземна 6.3kV кабловска мрежа у оквиру комплекса рудника је изграђена у периоду 2002. и 2003. године и у функционалном је стању (мрежа је изведена кабловима који су постављени у сноповима).

Траса првог огранка пружа се као постројењу гравитационо - магнетне сепарације (ГМС), при чему су постројења ГМС-а прикључена са два кабловска вода од по три кабла и по једним резервним каблом. Траса другог огранка пружа се према површинском копу рудника. Један кабловски вод од по три кабла и по једним резервним каблом прво улази у постројење ТС „Топлана“ 6/0.4kV, 1000kVA (изван предметног обухвата), а потом у трансформаторско разводно постројење постројење пумпна станица „Муљ“, која се такође налази изван предметног обухвата. Из ове пумпне станице траса кабловског вода пролази у разводно постројење пумпна станица индустријске воде „ПСИВ“. Од „ПСИВ“-а кабловски вод се пружа до трансформаторског постројења ТС „Коп“ 6/0.4kV, 1000kVA.

Поред главних траса постоје и трасе према појединим разводним постројењима и мобилним блиндираним трафостаницама распоређеним око копа.

Средњенапонска мрежа пружа се унутар обухвата према приказаним трасама на графичком прилогу и исте су евидентирани на основу геодетског снимка подземних инсталација.

Дистрибуција електричне енергије до објеката у оквиру комплекса рудника изведена је подземним нисконапонским кабловима. Трасе подземних нисконапонских каблова и надземне мреже нису предмет регулационог плана и исте ће бити приказане кроз урбанистичко-техничке услове, те сагласност на локацију која се, за потребе урбанистичко-техничких услова, издаје од стране РЈ „Електродистрибуција“ Приједор.

На предметном локалитету постоји изведена расвјета. Један дио расвјете у оквиру комплекса изведен је на металним стубовима и напојен је подземним нисконапонским кабловима. Други дио расвјете изведен је на армирано-бетонским стубовима на којим је монтирана лира са свјетилком и иста је напојена надземно. Исти нису предмет регулационог плана и биће приказани кроз урбанистичко-техничке услове, те сагласност на локацију која се, за потребе урбанистичко-техничких услова, издаје од стране РЈ „Електродистрибуција“ Приједор.

Енергетски систем напајања насеља састоји се од слједећих цјелина: разводно постројење 110/20 kV, трафостанице 20/0.4 kV и 20 kV ваздушна мрежа. Напајање насеља која се налазе у предметном обухвату регулационог плана напајају се са трафостаница које се налазе изван истог, те нису приказане на графичком прилогу.

4.4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

На локалитету који се налази у обухвату регулационог плана постоји изграђена телекомуникациона инфраструктура која није приказана на графичком прилогу због непостојања ажурних геодетских подлога подземне телекомуникационе инфраструктуре.

У оквиру управне уграде ГМС-а (која се налази изван предметног обухвата) постоји телефонска централа која је повезана са локалном телефонском мрежом.

Телекомуникациона инфраструктура у оквиру рудника састоји се од локалне мреже оптичких, УТП и бакарних каблова, те микроталасних линкова.

У оквиру рудника постоји и локална радио мрежа која се користи само у оквиру радних простора фирме. Микроталасни линкови раде на фреквенцијама дозвољеним од стране Међународне агенције за комуникације (ITU).

4.5. ТОПЛИФИКАЦИЈА

На подручју обухваћеном Измјеном дијела регулационог плана рудника жељезне руде "Омарска", постоји изграђена вреловодна мрежа која се користи за пренос топлотне енергије за загријавање радног простора и управне зграде и за обезбјеђење топле санитарне воде за прање руку, купање, употребу у кухињи и ресторанима друштвене исхране за потребе радника рудника.

Матични регулациони план третирао је сегмент топлификације, гдје је констатовано да постоје инсталисана два вреловодна котла, капацитета 2 x 6,5 MW у температурном режиму 130/70°C.

Котловница са складиштем угља и осталом пратећом инфраструктуром је лоцирана у кругу рудника жељезне руде "Омарска" на простору уз пумпну станицу муља.

Топлотна енергија за потребе потрошача се обезбјеђује индиректно путем измјењивачких станица чија је примарна страна 130/70°C, а секундарна страна 110/70°C.

Магистрални вреловод који се налази у обухвату овог Плана је пречника НО 200.

Остали објекти у обухвату Плана топлотну енергију обезбјеђују из сопствених извора топлотне енергије који су изведени као појединачни извори топлоте по просторијама које се загријавају, или као мањи системи централног гијања.

5. ГРАДИТЕЉСКО НАСЉЕЂЕ

Прије почетка израде плана носилац припреме упутио је допис и добио Стручно мишљење број 07/1/624-154/18 од 15.03.2018.године од стране Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа у коме је наведено да у предметном обухвату нема евидентираног културно-историјског и природног наслеђа што је као информација/програмски задатак достављено носиоцу израде плана.

6. ЖИВОТНА СРЕДИНА

Немарна и неконтролисана промјена природних услова услед урбанизације коју карактеришу експлоатација природних ресурса (објекти, асфалт, инфраструктура) проузрокује кризу у животној средини која се манифестује у различитим облицима, прије свега као:

загађивање вода (површинских и подземних);
нагомилавање чврстог отпада;
загађивање атмосфере;
појава буке и др.

Загађење ваздуха настаје емисијом полутаната у атмосферу као последица сагоривања различитих врста горива у окружењу овог обухвата, који се употребљавају најчешће у саобраћају или као енергенти, као и транспортом загађујућих материја из сусједних региона (регионални утицаји).

Више концентрације загађујућих материја за очекивати је да се налазе на правцу примарне саобраћајне мреже и у зони магистралног пута. Такође, треба нагласити да је предметни простор у близини градске топлане што има утицај на квалитет ваздуха у непосредном окружењу.

Оно што је неопходно нагласити, између осталог, је да квалитет ваздуха на овом подручју у великој мјери зависи од климатских карактеристика као и укупних емисионих вриједности полутаната ширег ваздушног поља Бањалуке.

Полутанти који се истичу као загађивачи, односно који се обично налазе у зони умјереног ограничења су: угљендиоксид, азот, сумпордиоксид, као и тешки метали попут олова, каднијума и арсена.

7. БИЛАНСИ УРБАНИСТИЧКИХ ПОКАЗАТЕЉА - СТАЊЕ

Укупни биланси површина земљишта (начин коришћења земљишта*)

редни број	Намјена	Јавно земљиште		Остало земљиште	
		ha	%	ha	%
ЈАВНО ЗЕМЉИШТЕ					
1.	Водно земљиште	22	2.5%		
2.	Површине намијењене за друмски саобраћај	15	1.7%		
3.	Површине намијењене за железнички саобраћај	4.6	0.6%		
4.	Зелене површине	20	2.2%		
			7%		
ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ					
5.	Индустријска зона – зона рудника			663	76%
6.	Зоне индивидуалног становања, шумско и пољопривредно земљиште			151	17%
					93%

*Напомена: начин коришћења земљишта на терену и имовински подаци из катастра нису усаглашени с обзиром на то да се провођење промјена које се односе на земљиште и имовинско-правне односе нису благовремено проводиле у Катастру.

Б. ПРОБЛЕМИ СТАЊА

1. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА

На основу анализе постојећег стања, те његовог поређења са стањем реализованих планских рјешења у непосредном окружењу, анализирани су евентуални су проблеми које је потребно превазићи у новом планском концепту.

2. ИНФРАСТРУКТУРА

2.1. Јавне саобраћајне површине

Предметни простор односно предметну локацију је са саобраћајног аспекта потребно сагледати у оквиру саобраћајне мреже непосредног простора. На подручју обухвата постојећа јавна саобраћајна инфраструктура је недовољна и некомфорна.

Предметни обухват је дјелимично изграђен и већ сада генерише одређен обим циљног саобраћаја.

Проблеми се јављају у слабо развијеној саобраћајној мрежи, непостојању адекватних пјешачких стаза што доводи до тога да се пјешаци крећу по неуређеним површинама, чиме је њихова безбједност угрожена, као и укупна безбједности у саобраћају.

2.2. Водовод

Индустријска зона има ријешено питање снабдијевања и санитарном и технолошком водом за цијели експлоатациони вијек, односно, постојеће стање се задржава, уз обавезу редовног одржавање мреже и пратећих објеката на истој.

2.3. Канализација

Фекална канализациона мрежа је ријешена, али је потребано редовно одржавати уређаје за пречишћавање фекалне отпадне воде.

Одвођење отпадне технолошке воде је ријешено, али је потребно редовно одржавање таложника и угљних сепаратора, као и комплетне цијевне мреже.

За потребе површинског копа "Бувач" потребно је одржавати хидротехничке објекте за заштиту од површинских и подземних вода.

2.4. Водотоци

Постојећи водотоци често се излијавају из својих корита чиме угрожавају околну пољопривредно земљиште, те је из тог разлога потребно сагледати и ријешити проблематику ширег подручја, односно, подручја изван самог обухвата предметне измјене Плана. Да би се успјешно ријешила ова проблематика потребно је урадити анализу ширег простора, одредити границе утицаја (одредиће се након израде Студије утицаја на животну средину) те након тога одредити просторни обухват за који ће се урадити урбанистичка документација која ће бити основ за узводно и низводно регулисање водотока.

2.5. Источно одлагалиште

У дијелу планираног одлагалишта неопходно је заштити околну земљиште од површинских вода. Планирана је изградња ободних канала којима ће се сакупљене воде одводити до водотока Гомјеница, а дио ће отицати према регулисаном кориту ријеке Одбојна.

2.6. Електроенергетика

Због непостојања ажурног катастра подземне електроенергетске инфраструктуре која се налази у обухвату регулационог плана приликом извођења радова на предметном локалитету ОБАВЕЗНО обезбиједити присуство овлашћених представника РЈ „Електродистрибуција“ Приједор.

2.7. Телекомуникације

Због непостојања ажурног катастра ТК инфраструктуре која се налази у обухвату регулационог плана приликом извођења радова на предметном локалитету ОБАВЕЗНО обезбиједити присуство овлашћених представника компаније „Мтел“-а а.д. Бања Лука ИЈ Приједор.

2.8. Топлификација

Основни и највећи проблем је тај што индивидуални објекти који се налазе у обухвату предметног простора немају развијен систем даљинског гријања. Загријавање наведених објеката је помоћу индивидуалних котловница и мањих система централног гријања, или помоћу локалних извора топлотне енергије по просторијама које се загријавају. Такође, један од проблема је и нешто лошије стање постојећих топлотних подстаница и дијела вреловодних инсталација које се налазе у обухвату Плана.

3. ОЦЈЕНА СТАЊА ОРГАНИЗАЦИЈЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШТЕЊА ПРОСТОРА

С обзиром да је простор у обухвату измјене Плана, у постојећем стању, углавном активиран за садржаје рудника те да је рудник и даље активан на овом простору и у планском периоду за који се доноси измјена плана, оцијењено је да је простор у обухвату повољан за даље рударске активности што је приоритет, те за задржавање осталих функција простора у обиму какве су и затечене (становане, пољопривредно и шумско земљиште).

Потребе и циљеви просторног развоја овог подручја у директној су вези са експлоатацијом жељезне руде. С обзиром на планирану производњу од 2.000.000 тона жељезне руде годишње на евидентираним резервима жељезне руде, вијек експлоатације је непуних 23 године (подаци из важећег плана).

У планском периоду доминантне активности су везане за наставак експлоатације жељезне руде на копу Бувач који је активиран, те на рекултацији одлагалишта и осталих функционалних цјелина на којима су завршене рударске активности.

Такође, како рударске дјелатности производе читав низ нежељених ефеката на животну средину један од главних циљева јесте свођење негативних ефеката у законски прописане оквире .

Општи урбанистички циљеви (смјернице) које су достављене од носиоца припреме су следећи:

- Измјена планских одредница и просторних рјешења у циљу функционалнијег коришћења и уређења простора у склопу дијела комплекса рудокопа,
- Налажење рјешења за несметано одвијање локалног саобраћаја у непосредном окружењу као и укључење интерног саобраћаја унутар комплекса у исти а све заједно на саобраћајнице вишег реда,
- План је потребно ускладити са свим важећим законским и подзаконским актима и
- Потребно је водити рачуна о јавном интересу и општим и посебним циљевима развоја.

Оно што је најзначајније у новом планском рјешењу је да се недвосмислено одреди и разграничи простор јавног и осталог земљишта у циљу лакшег и бржег провођења планских рјешења и будућег коришћења простора.

2. САОБРАЋАЈЕН ПОВРШИНЕ

2.1. САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ

Основни концепт плана саобраћаја и нивелације је дефинисан на начин да се испуне захтјеви, који се траже од саобраћајне мреже, а то су: ефикасне везе са околином, адекватна унутрашња мрежа и приступи планираним садржајима, као и веза постојећих садржаја са планираним садржајима, обезбјеђивање и диференцирање површина (коловози, тротоари и сл.), било да су генерисани у подручју планирања или су пак транзитног карактера.

Имајући у виду власничку структуру, као и концепт Регулационог плана, дефинисани су следећи циљеви:

- дефинисана је просторна организација у предметном обухвату са формираном зонама, у којим су планирани индивидуални објекти, као и објекти и пратеће површине за потребе рудника Омарска;
- у потпуности се задржава концепт саобраћајног рјешења, који дефинише приступне саобраћајнице које тангирају предметни обухват, односно задржава се постојећи Регионални пут, постојећа жељезничка мрежа, као и саобраћајнице у копу, као и саобраћајна мрежа у оквиру постојећих околних насеља;
- Дефинисане су проширења постојећих саобраћајница, како би се формирали саобраћајни профили улица које одговарају тренутним потребама изграђености;
- Дефинисане су нове пјешачке површине, у циљу унапређења пјешачког саобраћаја.

2.2. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

У току површинске експлоатације руде долази до значајних промјена у изгледу рељефа, и до уништавања биљног и животињског свијета на већем дијелу овог простора.

Имајући у виду претходно, као и изглед и величину простора, фреквенцију саобраћаја у непосредној близини, близину насеља, законску регулативу, експлоатацију руде, која ће се одвијати у наредном планском периоду онда је јасно да пејзажно уређење представља сложен сегмент ове измјене Плана. Због смањења и ублажавања штетног утицаја планира се наставак рекултације дијелова простора на коме је престала рударска активност и задржавање постојећих зелених површина гдје год је то могуће. Приликом подизања и уређења зелених површина у оваквим условима најбитније је настојати задржати што већи дио постојећег зеленила а новоформирано зеленило треба да буде према могућностима брзорастуће, аутохтоно и способно да расте и развија се у новонасталим условима средине.

3. ИНФРАСТРУКТУРА

В. ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА

3.1. Хидротехника

Индустријска зона има ријешено питање снабдијевања и санитарном и технолошком водом за цијели експлоатациони вијек, односно, постојеће стање се задржава, уз обавезу редовног одржавање мреже и пратећих објеката на истој.

Водоснабдијевање насеља у непосредној близини рудника ријешити се изградњом планираних цјевовода предвиђених важећом техничком документацијом система водоснабдијевања „Црно Врело“.

У склопу простора сервисно-ремонтне радионице са пратећим садржајима, потребно је вршити редовно одржавање и санацију оштећених уређаја (таложника, сепаратора, уређаја за пречишћавање отпадних вода) и држати их у исправном стању.

У сјеверном дијелу обухвата планирана је изградња уређаја за пречишћавање отпадних вода од околних насеља. Тачна позиција и капацитет поменутог уређаја, као и трасе канализације ће се утврдити приликом израде техничке документације, када се буде располагало са већим бројем улазних података.

3.2. Електроенергетика

Циљ измјене дијела Регулационог плана је да се уобзире и проанализира постојећа електроенергетска инфраструктура на ширем предметном локалитету, те да се изврши процјена потребних трафостаница за потребе обезбјеђења квалитетног напајања електричном енергијом постојећих и планираних објеката за потребе технолошког процеса унутар комплекса рудника, као и за насеља која егзистирају унутар истог.

3.3. Телекомуникације

Циљ измјене дијела Регулационог плана је да се уобзире и проанализира постојећа телекомуникациона инфраструктура на предметном локалитету, те да се предвиде трасе за изградњу планиране телекомуникационе кабловске канализације за потребе полагања нових телекомуникационих каблова до сваког планираног објекта за потребе технолошког процеса унутар комплекса рудника као и за насеља која егзистирају унутар истог.

3.4. Топлификација

Као и обично, када се планира у простору, прије самог почетка неопходно је поставити одређене циљеве који се желе постићи, као и стандарде из појединих области којима се тежи. С обзиром да се у обухвату Плана, поред објеката који припадају руднику Омарска, и чије се загријавање оставрује преко даљинског гријања из централне котловнице, налазе индивидуални објекти чије је загријавање обезбјеђено углавном алтернативним изворима топлотне енергије, овим Планом, са становишта топлификације се не планирају радови на изградњи додатне топлификационе мреже.

Постојећи системи гријања се задржавају, с тим да је остављена могућност реконструкције постојећих топлотних подстанци и појединих дијелова вреловодне мреже.

Циљ овог плана је да предложено рјешење за снабдијевање објеката топлотном енергијом за загријавање просторија буде рационално, технички оптимално и прилагодљиво промјенама, и да се при одабиру било које варијанте или комбинације рјешења за загријавање или расхлађивање објеката поред осталих закона и прописа испоштују сви прописи о заштити животне околине.

4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Сагледавањем тренутног стања и њиховим поређењем са актуелним техникама третмана загађивача, може се рећи:

- да се активности на експлоатацији, припреми и обогаћивању жељезне руде обављају на начин предвиђен пројектном документацијом,
- да су пројектована технолошка рјешења експлоатације, припреме и обогаћивања руде усклађена са БАТ технологијама које се препоручују за ову врсту минералне сировине,
- да се третман отпадног материјала – јаловине из свих технолошких цјелина врши на начин препоручен БАТ технологијама,

- да је за све отпадне воде прије испуштања у природне водотоке предвиђен адекватан начин пречишћавања а да се дио отпадних вода враћа у процес припреме сировине на ГМС-у и тиме поново користи,
- да се у смислу смањења загађења ваздуха примјењују неке кативности препоручене БАТ технологијама, као и
- да је успостављен мониторинг у неки мсегментима као што су: мониторинг квалитета отпадног материјала-муља, мониторинг подземних вода и геомеханичких параметара одлагалишта, итд.

Према Одлуци о приступању изради Плана плански период је 10 година. Према процјенама, експлоатација руде трајаће више од превиђеног планског периода.

Анализом постојећег стања и достављених програмских задатака од стране инвеститора а који се односе на задржавање и унапређење постојећих просторних цјелина зоне рудника урађене је концептуално рјешење измјене дијела Плана. Како је у претходном периоду дошло до дјелимичне пренамјене просторних цјелина предвиђених матичним Планом, то се овим приједлогом даје концепт рјешења које је уобзирили затечено стање у зони рудника и редефинише се однос према контактним површинама према зони рудника.

Технологија експлоатације је у извјесној мјери измијењена у односу на технологију која се планирала примјењивати, а која је одредила рјешења дефинисана Главним рударским пројектом који је служио као основа за израду важећег Регулационог плана, односно примјењена је класична технологија багер-дампер. Услјед промјене у технологији откопавања било је потребно дефинисати више елемената копа као што су: параметри конструкције копа (висина етаже, завршне контуре копа, динамика напредовања копа, степен раскривености рудног тијела и др.), те одређене промјене у инфраструктури копа.

Са друге стране, изведена техничка рјешења одбране копа од површинских, алувионих и вода ријеке Гомјенице нису дала адекватне резултате. Анализом остварених резултата рада екранских бунара установљено је да одбрамбена линија истих пропушта у коп већу количину воде (око 30%), посебно у подручју ријеке Гомјенице (сјеверозападни дио копа).

Техничким пројектом рудника Омарска из 1980.год. одлагање јаловинског муља као продукта рада ГМС-а, рјешено је изградњом акумулације бране Међеђа. Међутим, изграђена акумулација је могла да прими само 40% муља са ПК Бувач. Било је неопходно повећати капацитет акумулације Међеђа изградњом II фазе или алтернативно одлагати муљ у откопани простор ПК Језеро. Резултати техно-економске анализе су показали да је варијанта изградње нове депоније, која ће се формирати у бившем површинском копу Језеро, повољнија и безбједнија.

Како је према ГРП откопани простор Језеро био одређен за депоновање јаловине са ПК Бувач, након одлуке да се на овом објекту формира депонија муља, било је потребно обезбједити нови простор за одлагање дијела јаловине са ПК Бувач. Тиме су пројектована два засебна одлагалишта (источно и западно одлагалиште) са одговарајућом инфраструктуром (мост за дамперски саобраћај преко регионалног пута Р-405а према источном одлагалишту и раскрсница за дамперски саобраћај према западном одлагалишту, преко индустријског пута *Кон-ГМС*).

На основу претходно наведеног приступило се изради Допунског рударског пројекта, којим су обрађена нова рјешења (концептуално и о појединим цјелинама: Регулација дијела корита ријеке Гомјенице, Изградња депоније муља унутар бившег копа „Језеро”, те формирање Источног одлагалишта са приступним путем и мостом).

Претходно описане активности представљају базу за просторни размјештај поменутих цјелина у новом планском рјешењу.

У остатаку простора у обухвату измјене Плана поред јавних саобраћајних и водних површина предвиђа се задржавање пољопривредног и шумског земљишта које је у мањој мјери испресјецано зонама гдје је заступљено индивидуално становање.

Г. КОНЦЕПТ (ПРОГРАМ) ПЛАНА

1. ОСНОВНА ПОДЈЕЛА ПРОСТОРА

ПРАВИЛА РЕГУЛАЦИЈЕ (обезбјеђење јавног интереса)

Регулација земљишта у оквиру територије Плана обезбјеђује заштиту јавног интереса и резервацију површина за јавне намене и у том смислу регулациона линија дијели простор намијењен јавном интересу од осталог земљишта.

Јавни интерес се идентификује у простору регулације улица, простору јавног зеленила и појасу жељезничке пруге и сл., односно:

1.1. ЈАВНО ЗЕМЉИШТЕ

Јавно грађевинско земљиште у обухвату Плана намијењено је за:

- јавне саобраћајне површине са инфраструктуром (друмски и жељезнички саобраћај),
- јавне водне површине,
- јавне зелене површине и
- површину за смјештај пречистача за третман отпадних вода.

1.2. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

Остало земљиште у обухвату Плана намијењено је за:

- подручје које се активно ангажује при експлоатацији жељезне руде – индустријска зона са постројењима Рудника жељезне руде (зона Рудника) и
- подручје које се активно не активира при експлоатацији жељезне руде (индивидуално становање, шумско и пољопривредно земљиште и зона спорта и рекреације).

1.3. БИЛАНСИ УРБАНИСТИЧКИХ ПОКАЗАТЕЉА - ПЛАН

Планирани биланси површина земљишта

редни број	Намјена	Јавно земљиште		Остало земљиште	
		ha	%	ha	%
ЈАВНО ЗЕМЉИШТЕ					
1.	Водно земљиште	22	2.5%		
2.	Површине намијењене за друмски саобраћај	24	2.7%		
3.	Површине намијењене за жељезнички саобраћај	4.6	0.6%		
4.	Зелене површине	20	2.2%		
5.	Зона пречистача отпадних вода	1.7	0.2%		
			8.2%		
ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ					
5.	Индустријска зона – зона рудника			663	76%
6.	Зоне индивидуалног становања, шумско и пољопривредно земљиште			140	15.8%
					91.8%

*Напомена: с обзиром на карактер простора и доминантну функцију – експлоатацију жељезне руде, прво ће се дати осврт на карактеристике простора *осталог земљишта* а потом ће се дати осврт на подјелу и функцију *јавног земљишта* у простору обухвата.

2. ПРАВИЛА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ОБЈЕКТА

2.1. ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА (подручје које се активно ангажује при експлоатацији)

У индустријском комплексу (подручје које се активно активира при експлоатацији жељезне руде) одвијају се два технолошка поступка у четири просторне цјелине (све ове просторне цјелине нису обухваћене измјеном Плана).

Ово подручје обухвата мање од 1/2 укупног експлоатационог поља. На овом подручју се налазе постјећи грађевински и рударски објекти који се задржавају. Нема нових планираних објеката.

У односу на важећи План, данас се руда експлоатише само на ПК Бувач, док је експлоатација на ПК Језеро завршена, те данас овај простор у једном дијелу користи као одлагалиште јаловинског муља, док је једино активно одлагалиште – источно одлагалиште које није било планирано важећим Планом. Такође, експлоатација на ПК Мамузе и Луке је завршена, такође је одлагање јаловине на овим коповима завршено те су ови копови у завршном процесу рекултивације.

У наставку је дат детаљнији опис објеката и актуелног технолошког процеса који се тренутно примјењује.

1. На сјеверном дијелу локације, ван обухвата измјене Плана, налази се простор ГМС-а (гравитационо магнетне сепарације) са објектима управне зграде са рестораном и лабораторијом, објекат гравитационо-магнетне сепарације, објекти згушњивача, депои руде, пумпна станица, котловница, хаваријско језеро, пумпна станица захват на ријеци Гомјеници. Ова просторна цјелина је изграђена за комплетан експлоатациони вијек.
2. Простор сервисно-ремонтне радионице са пратећим садржајима и објектима (сервисно-ремонтна радионица, управна зграда, интерна бензинска пумпа, плато за механизацију, помоћни објекти и сл.), налази се у обухвату измјене Плана, задржавају се у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима с обзиром на то да су пројектовани и изграђени за комплетан експлоатациони вијек лежишта жељезне руде Омарска.
3. Експлоатација жељезне руде на површинском копу Бувач одвијаће се према постојећем технолошком процесу који функционише на простору рудника (системи транспортних трака и камионског-дамперског превоза), а јаловина се одлаже на постојеће источно одлагалиште. Одлагање јаловине на поменуто одлагалиште ће се наставити и у наредном периоду. Приступ копу и одлагалишту одвијаће се постојећим системом интерних индустријских саобраћајница, док ће се нове формирати у складу са развијањем односно ширењем и продубљивањем копа. Површина ПК Бувач (контуре) је око 165 ха димензија 1600 x 1350 m. Са источне стране копа формирано је вјештачко узвишење у функцији заштите. У току даљег рада и функционисања овог простора потребно је наставити са радовима на предметном простору како би исти био у функцији заштите од буке, прашине и побољшања урбаног пејзажа.
4. Одлагање јаловине на одлагалиште Мамузе је завршено, те је исто у постојећем стању у природном процесу рекултивације. У току даљег рада и функционисања овог простора потребно је наставити са радовима на рекултивацији овог простора како би исти био у функцији заштите од буке, прашине и побољшања урбаног пејзажа.
5. Одлагање муља као продукта рада на ГМС-у одвијаће се изведеним системом затворених цијеви и отвореног канала муљовода (са јужне стране одлагалишта) на одлагалишту унутар бившег копа „Језеро“, док ће се захват техничке воде за потребе рада на ГМС-у обављати постојећом пумпном станицом са повратним цјевоводом.

Зелене површине у функцији заштите простора од утицаја зоне рудника

Планиране су уз све просторне цјелине у функцији експлоатације жељезне руде (око копова и одлагалишта). Ове површине имају вишеструку заштитну функцију (заштита од буке, прашине, зрачних удара, заштита пејзажних вриједности и др.) Уз постојеће копове и одлагалишта у што већој мјери је потребно сачувати постојеће зеленило, а на мјестима гдје су зелене површине уништене потребно их је обновити. Ове површине требало би да имају искључиво заштитну улогу између зоне рудника и осталих функционалних зона.

Правила парцелације

У овој зони није могуће дефинисати грађевинске парцеле за објекте у смилу одредби Закона (чл-2, став2.) За функционален целине рудника, копове и одлагалишта, одређене су припадајуће површине и за исте су дати нумерички подаци за провођење.

2.2. ПОДРУЧЈЕ КОЈЕ СЕ АКТИВНО НЕ АНГАЖУЈЕ ПРИЛИКОМ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ ЖЕЉЕЗНЕ РУДЕ

2.2.1. Зоне индивидуалног становања руралног типа

У оквиру измене Плана ове површине су највише заступљене у јужном дијелу, те мањим дијелом на истоку и сјеверу обухвата. Ови простори обухватају постојеће површине са изграђеним стамбеним објектима, рјеђе стамбено-пословним, помоћним објектима и господарским објектима. Рјеђе су заступљене мање производно-занатске радионице. Сви објекти се задржавају у складу са својом функцијом.

Типолошки сви објекти у овој зони су слободностојећи или објекти у прекинутом низу.

С обзиром да се сви ови објекти налазе у експлоатационом пољу, у складу са посебним прописом, за реконструкције и доградње истих, те за легализацију или изградњу новог објекта, потребно је прибавити сагласност предузећа које има одобрење за експлоатацију на експлоатационом пољу.

У оквиру ових зона могуће је легализовати бесправно изграђене објекте или дијелове објеката у складу са актуелним Законом о легализацији. Не могу се легализовати објекти који се налазе на површинама јавних намјена (саобраћајне и водне површине, површине заштитног зеленила). Такође, не могу се легализовати објекти у оквиру контура површинских копова и одлагалишта.

Објекти у заштитним појасевима могу се легализовати или привремено задржати у складу са одредбама актуелног Закона о легализацији.

Правила парцелације

Унутар територије осталог земљишта правило је да се максимално могуће поштују постојеће катастарске парцеле које је могуће укрупњавати у циљу формирања грађевинске парцеле и постизања квалитетних урбанистичких услова за будућу изградњу.

Положај парцеле дефинисан је регулационом линијом према јавним површинама.

Минимална површина грађевинске парцеле у овој зони износи>

- за непољопривредно домаћинство 300m²,
- за мјешовита домаћинства 600m²,
- за пољопривредно домаћинство 800-1000m².

Свака грађевинска парцела мора имати има непосредан колски приступ на јавну саобраћајну површину као и прикључак на техничку инфраструктуру. Ако није могуће обезбиједити непосредан приступ, потребно је обезбиједити пролаз минималне ширине 2.5м.

Приликом спајања две или више катастарских парцела у једну грађевинску парцелу услов је да се спајање врши у оквиру границе цијелих катастарских парцела, осим у случајевима када је због реализације јавног интереса дошло до промјене границе катастарских парцела.

У поступку провођења плана грађевинска парцела ће се формирати у складу са ажурираним катастарским планом и условима из овог Плана.

Положај објеката – грађевинска линија

На свим грађевинским парцелама дозвољено је градити само унутар градивог дијела парцеле, у зони која је дефинисана **обавезном грађевинском линијом.**

Градиво дио парцеле за све зоне одређен је грађевинским линијама на одређеној удаљености од простора јавне регулације - **обавезна грађевинска линија и дефинисана је за ниво блока.**

За зону индивидуалног становања дефинисана је само обавезна грађевинска линија блокова али не и оријентациона грађевинска линија, с обзиром на то да је ријеч о зонама са изграђеним грађевинским ткивом. Приликом евентуалних дограђања, реконструкција или сл. мора се поштовати обавезна грађевинска линија а однос према бочним границама парцеле и према задњој граници парцеле утврдиће се у складу са актуелним правилима урбанистичке регулације и парцелације, а осим позиције објекта ова правила треба примјенити и на позиционирање и карактер отвора. Није дозвољена изградња или било какава промјена у простору која би могла да наруши или угрози објекат или функционисање садржаја на сусједној парцели.

Параметри за ниво грађевинске парцеле (спратност, коефицијент изграђености и коефицијент заузетости)

Параметри дати за коефицијент изграђености и заузетости, спратност и висину објеката дефинишу укупни волумен у оквиру кога је могућа изградња.

Максимална спратност објеката у овој зони износи **три (3) надземне етаже**, односно максимална спратност се може исказати као П+2.. Могућа је изградња сутерена или подрума).

Коефицијент заузетости је однос тлоцртне површине свих објеката на грађевинској парцели и површине грађевинске парцеле. За ову зону максимални **коефицијент заузетости износи 0.5.**

Коефицијент изграђености је однос укупне бруто грађевинске површине свих надземних етажа објекта и укупне површине грађевинске парцеле. Максимални **коефицијент изграђености износи 1.5**

Максимална бгп свих објеката на парцели је производ планираног коефицијента изграђености и површине парцеле.

Правила за реконструкцију, санацију, доградњу и надоградњу постојећих објеката

Сви постојећи објекти у оквиру ове зоне могу се реконструирати, доградити и сл. до максималних параметара који су дефинисани у Плану за ову зону.

Правила за изградњу других објеката на парцели

Могућа је изградња помоћних и господарских објеката у оквиру припадајуће грађевинске парцеле углавном у дубини парцеле иако то није искључио услов. Помоћни објекти који се могу градити: љетње кухиње, дрварнице, оставе, гараже и сл. У господарском, економском дворишту може се градити: сточне стаје, обори за стоку, испусти за стоку, складишта сточне хране, складишта других пољопривредних производа итд. Господарска и стамбена дворишта је потребно раздвојити зеленом површином (оградом).

Помоћне и господарске објекте у свему је потребно градити у складу са правилима урбанистичке регулације и парцелације која су дефинисана у актуелном правилнику.

Привремени објекти

У оквиру обухвата плана постављање привремених објеката дозвољено је у складу са Законом односно у складу са актуелном Одлуком о уређењу простора.

Паркирање на парцели

Неопходан паркинг, односно гаражни простор мора се обезбиједити истовремено са изградњом објекта и то у оквиру припадајуће грађевинске парцеле ван појаса јавне регулације. Потребне за паркирањем стамбених садржаја треба да задовоље норматив1 стан – 1 паркинг мјесто.

Уређење слободних површина на парцели

Изграђеност грађевинске парцеле не смије да буде већа од прописаног коефицијента за одређену зону.

Нивелацију колских и пјешачких површина ускладити са околним простором тј. већ изграђеним садржајима и планираним јавним саобраћајним површинама, као и са потребом задовољавања ефикасне оборинске одводње. Одводњу атмосферских вода вршити у оквиру припадајуће парцеле без угрожавања сусједних парцела. Како је ријеч о

зони индивидуалног становања највећи дио слободних површина потребно је адекватно озеленити примјереном вегетацијом.

Ограђивање грађевинских парцела

Парцеле у овој зони се могу ограђивати у складу са актуелним правилима урбанистичке регулације и парцелације.

2.2.2. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште просторно захвата велике површине које се користе за различите видове пољопривредне производње. На овим површинама могу се градити искључиво пољопривредни објекти и економски објекти а све у складу са актуелним Законом о пољопривредном земљишту.

На пољопривредним површинама може се одобрити изградња, адаптација или реконструкција породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства, у циљу побољшања услова становања корисника домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства и изградње економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње.

У мањем дијелу ове просторне цјелине егзистира мањи број пашњака који се задржавају на затеченим локацијама. Ради се о дијелом деградираним пољопривредним површинама уз индустријске зоне. На овим површинама могу се градити објекти у функцији пољопривредне производње и занатске радионице мањег капацитета.

2.2.3. Шумско земљиште

Површине под шумом задржавају се на постојећим локацијама. Ове површине је потребно заштити од непланске сјече и болести. У склопу ових површина могу се градити куће за одмор, ловачке куће и сл.

2.2.4. Зона спорта и рекреације

Површина за организовање спортских активности планирана је у сјевероисточном дијелу обухвата уз постојеће купалиште на лијевој обали ријеке Гомјенице. У овој зони могуће је градити спортски терени и пратећи садржаји (гардеробе, санитарни чворови и сл.)

Такође, могуће је градити пословне објекте пословне намјене (угоститељство, мање продавнице и сл.).

3. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА

3.1. ГЕОТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ИЗГРАДЊЕ

По основи одредаба Закона о уређењу простора и грађењу и Закона о геолошким истраживањима, за потребе пројектовања грађевинских објеката потребна су одговарајућа геолошка истраживања, и примјена одредаба:

- Закона о уређењу простора,
- Закона о геолошким истраживањима,
- Закона о заштити животне средине,
- Правилника о техничким нормативима за пројектовање и извођење радова на темељењу (утврђивање начина и дубине темељења, стабилности и др. Сл. лист СФРЈ 15/90);
- Правилника о техничким мјерама и условима за грађење у сеизмичким подручјима (Сл. лист СФРЈ 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90);
- Правилника о садржини програма, пројеката и елабората геолошких истраживања (Сл. лист СР БиХ 25/85);
- стандарда из области геотехнике.

Темељење објеката треба изводити на одговарајућем тлу, познатих карактеристика.

Темељење дијелова конструкције не изводе се на тлу, које се по карактеристикама разликује значајно од тла на коме је завршено извођење осталог дијела конструкције. Ако то није могуће, објекат треба раздвојити на конструктивне јединице према условима тла.

Примјена два или више начина темељења избјегавати, осим ако се за сваки начин темељења примјењује појединачно по конструктивним јединицама.

Оптерећење које се преноси преко темељне конструкције на тло мора да буде хомогено распоређено по цијелој контактної површини.

Предметни објекат пројектовати према условима хидрогеолошких података, односно хидрогеолошких истраживања како је прописима одређено.

Засјецање терена, нивелација и сл. може се изводити само на основу геомеханичких података и одговарајућег пројекта.

Темељење грађевинског објекта, те изградња инфраструктурних објеката не смије се изводити на неконтролисано насутом тлу.

Дренажу површинских вода изводити по одговарајућем пројекту, у циљу обезбјеђења неконтролисаног проквашавања тла што би имало штетно дејство.

Пројектовањем и експлоатацијом овог простора морају бити примјењене мјере којима ће се обезбиједити уређење и очување тла као грађевинског земљишта и животне средине.

Посебно се одређује обавезност заштите свих добара приликом ископа темељних јама. Затрпавањем ископа обезбиједити потребну стабилност. Мјере сигурности за вријеме извођења ископа и након тога одредити пројектом.

Стручним надзором утврдити сагласност стања при извођењу радова према подацима пројекта, односно детаљних геолошких истраживања.

3.2. УСЛОВИ У ОДНОСУ НА ЕНЕРГЕТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОБЈЕКТА

Енергетска ефикасност у зградама подразумјева широк обим дјелатности које воде према повећању ефикасности потрошње енергије (гријање/хлађење, струја и вода) у згради или објекту.

Увођењем мјера енергетске ефикасности у зграде, смањује се непотребно расипање и прекомјерна потрошња енергије. Стога, корисници зграда остварују директне финансијске уштеде и побољшање квалитете боравка у истима. Осим уштеде енергије, мјере енергетске ефикасности ће побољшати животни стандард људи који живе или раде у згради. Поред тога, мјере енергетске ефикасности смањују емисије стакленичких гасова, укључујући и CO₂.

Архитектонски параметри који утичу на енергетску ефикасност објеката и које треба уобзирити приликом пројектовања су:

- фактор облика,
- оптимизација термичког омотача зграде: задржавање топлоте, избјегавање прегревања, децентрализована вентилација, коришћење дневног свјетла, генерисање електричне енергије,
- спречавање прегревања транспарентних површина,
- увођење свјетла и система контроле освјетљаја и сл.

Надаље, поред архитектонских параметара за постизање енергетски ефикасне архитектуре, области у којима се у нашим условима, највише примјењују мјере енергетске ефикасности су следеће:

- гријање,
- хлађење и вентилација и
- припрема потрошне топле воде.

Остала правила и мјере које се у оквиру обухвата Плана могу примјенити и тако доприњети већем коришћењу обновљивих извора и уштеди енергије су следеће:

- приликом формирања услова за изградњу нових објеката потребно је омогућити кориштење обновљивих извора енергије и то тако да се предметном градњом иста могућност не умањи и постојећим објектима, односно другим планираним објектима, али и поштујући остале услове за изградњу, реконструкцију, заштиту објеката и амбијенталних цјелина, уређење површина, уљепшавање града и сл.
- Одавање топлоте треба смањити стриктном примјеном важећих прописа који се односе на ту област.
- Пасивни или активни пријемници сунчеве енергије могу се одобрити као стални или привремени - што ће се утврдити детаљним урбанистичко-техничким условима за реализацију појединих објеката, а поштујући стандарде који су важећи у предметној области.

Све мјере за коришћење алтернативних извора и уштеду енергије могу се непосредно одобрити на основу стручно припремљеног техничког рјешења, а у складу са претходним условима – а ако ти уређаји превазилазе обим потреба стандардног домаћинства (или мањег пословног простора), потребно је обезбиједити усклађивање кроз посебне урбанистичко-техничке услове.

4. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ, КОМУНАЛНУ И ДРУГУ ТЕХНИЧКУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Под јавним површинама и објектима се подразумијева опште добро намијењено општем коришћењу ради обављања различитих активности везаних за тај простор, за садржаје у њему и његовој непосредној околини, у смислу обезбјеђивања одређеног нивоа урбаног стандарда за све грађане и кориснике.

4.1. ЈАВНЕ САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ

На подручју обухвата плана постоје јавне и индустријске саобраћајне површине.

Јавне и индустријске саобраћајне површине су сврстане у двије групе :

- друмски саобраћај
- жељезнички саобраћај.

Јавне саобраћајне површине - приступне саобраћајнице за стамбене објекте, као и постојеће саобраћајнице унутар копа, преузете су из постојеће планске документације и као такве задржане, док је траса постојећег Регионалног пута усклађена са постојећим стањем.

Саобраћајно рјешење је конципирано на начин да се обезбједи квалитетна саобраћајна мрежа, која је у стању да задовољи потребе, како корисника предметног подручја, тако и уважавајући потребе ширег окружења. Јавна површина обезбјеђена је дефинисањем регулационе линије, којом су јавне површине одвојене од осталог земљишта.

Мрежа планираних и постојећих саобраћајница омогућава приступ до планираних грађевинских парцела, како је то законом и дефинисано. Потребне паркирања за индивидуалне објекте у оквиру обухвата ће се остварити у оквиру грађевинских парцела истих.

Овим планом је планирана изградња колских и пјешачких приступа комплексу рудника, као и кракови саобраћајница до околних насеља. Приступ комплексу рудника је омогућен са сјеверне стране преко регионалног пута Р 405а (дионица број 494 Стари Мајдан 2 – Ламовита). Веза између површинског копа и источног одлагалишта је урађена на начин да је изграђен надпутњак преко регионалног пута те је на тај начин омогућена несметана комуникација површинског копа и одлагалишта.

Паркирање за потребе рудника омогућено је ван комплекса рудника, а који служи за потребе како посјетилаца рудника тако и за раднике рудника, док се унутар комплекса рудника налазе паркинг мјеста која служе за паркирање службених возила рудника.

С обзиром да предметна локација рудника посједује већ уређене како колске тако и манипулативне површине са коловозним застором овим Планом се дефинишу проширења постојећих саобраћајница које својим геометријским елементима тренутно одговарају постојећим потребама предметних садржаја, док ће у будућности ширим развојом подручја доћи до потребе за побољшањем саобраћаја. Такође се дефинишу и пјешачке комуникације.

Што се тиче индустријских саобраћајница у копу, остављена је могућност да се исте формирају у складу са потребама функционисања предметног подручја.

Контактни простор, а самим тим и контактне саобраћајнице су обрађене важећом Планском документацијом.

У склопу предметног обухвата егзистира и жељезничка пруга, односно Жељезнички тип саобраћаја. Индустријска зона - простор ГМС , има прикључак на жељезничку пругу Нови Град – Добој, који је у функцији од почетка рада. На овом прикључку и објектима планирани су радови на текућем одржавању. На индустријским колосјецима изграђена је утоварна рампа и утоварни бункер робне руде која се одвози вагонима на задану локацију. Утоварне рампе је потребно санирати и реконструисати како би се смањио негативан утицај на окружење у смислу емисије прекомјерне прашине и буке.

Јавне саобраћајне површине дефинисане су на начин да се обезбједи квалитетна саобраћајна мрежа, која је у стању да задовољи потребе, како корисника предметног подручја, тако и уважавајући потребе ширег окружења. Јавна површина обезбјеђена је дефинисањем регулационе линије, којом су јавне површине одвојене од осталог земљишта.

Мрежа предметних јавних саобраћајница конципирана је тако, да је обезбјеђен приступ до планираних грађевинских парцела објекта, као и до комплекса рудника.

У оквиру обухвата се пружа регионални пут Р405а (дионица број 494 Стари Мајдан 2 – Ламовита). Веза између површинског копа и источног одлагалишта је урађена на начин да је изграђен надпутњак преко регионалног пута те је на тај начин омогућена несметана комуникација површинског копа и одлагалишта, а самим тим ријешен могући саобраћајни конфликт учесника у саобраћају.

Јавне саобраћајнице, које су планиране за приступ до грађевинских парцела су ширина које се крећу од 3.0 до 5.5m. Остала саобраћајна мрежа која тангира предметни обухват се у потпуности задржава, и иста је диктирала ширине саобраћајница у предметном обухвату

У оквиру рудника дефинисани су основне саобраћајнице у копу, док ће се остале индустријске саобраћајнице формирати у складу са потребама функционисања предметног подручја.

Како у предметном обухвату поред друмског саобраћаја имамо и жељезнички саобраћај. Индустријска зона - простор ГМС , има прикључак на жељезничку пругу Нови Град – Добој, који је у функцији од почетка рада. На овом прикључку и објектима планирани су радови на текућем одржавању. На индустријским колосјецима изграђена је утоварна рампа и утоварни бункер робне руде која се одвози вагонима на задану локацију. Утоварне рампе је потребно санирати и реконструисати како би се смањио негативан утицај на окружење у смислу емисије прекомјерне прашине и буке.

Приликом разраде овог концепта саобраћаја, тежило се једноставној и смисленој организацији површина, а у циљу што једноставнијег вођења корисника до планираних садржаја.

4.2. ПЈЕШАЧКИ САОБРАЋАЈ

Овом планом дефинишу се пјешачке стазе – тротоари у склопу планираних саобраћајница, ширине која се креће од 1.5 – 2.0m.

4.3. БИЦИКЛИСТИЧКИ САОБРАЋАЈ

Нема планираних бицикличких стаза.

4.4. ПАРКИРАЊЕ

Приликом израде урбанистичко – техничких услова и техничких рјешења (Пројектне документације) за појединачне објекте, утврдиће се тачан број паркинг мјеста. У складу са, на тај начин, утврђеним бројем паркинг мјеста те расположивим бројем паркинг мјеста на партеру, лимитираће се корисна површина пословних и других садржаја а у складу са Правилником о општим правилима урбанистичке регулације и парцелације (Сл.гл.РС бр. 115/13).

4.5. ЕЛЕМЕНТИ ЈАВНОГ ПРЕВОЗА

У оквиру обухвата нема дефинисаних ниша за аутобуска стајалишта.

Урбанистичко - технички услови за јавне саобраћајне површине

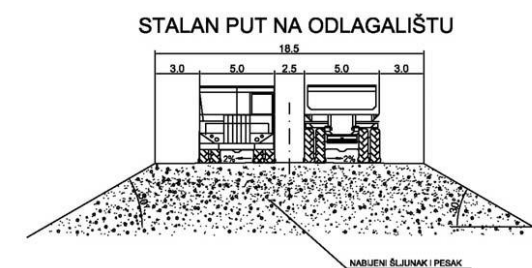
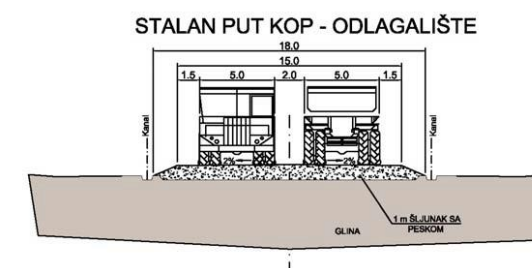
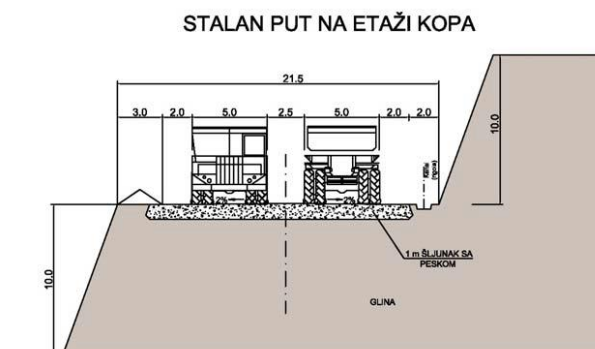
Урбанистичко - техничким условима прописују се општи и посебни услови које је потребно испунити да би сви планирани садржаји везани за саобраћај били доведени у услове квалитетног и поузданог коришћења у траженом обиму и по квалитету услуга најмање до нивоа који се прописује овим урбанистичко - техничким условима.

- сви хоризонтални саобраћајни елементи дефинисани су котата у оквиру графичких прилога: „План саобраћаја и нивелације” и обавезујући су за пројектанта и извођача радова, са могућим минималним одступањима која ће се утврдити у оквиру докумената нижег реда;
- димензионисање саобраћајних површина извести у складу са очекиваним саобраћајним оптерећењем, а што ће се прецизно дефинисати документацијом нижег реда;
- нивелацију колских и пјешачких површина ускладити са околним простором тј. већ изграђеним садржајима, као и са потребом задовољавања ефикасне оборинске одводње;
- нивелационе коте на графичким прилозима: „План саобраћаја и нивелације” су оријентационе;
- одводњу оборинске воде извршити системом сливника, решетке или цјевовода са одводом до реципијента, а избор сливника/решетке ускладити са обрадом површине на којој се налази (коловоз или пјешачка стаза) или на неко друго задовољавајуће техничко рјешење;
- на сваком прилазу пјешачким површинама уградити одговарајуће префабриковане елементе како би се омогућило неометано кретање лица са умањеним тјелесним способностима;
- површинску обраду колских и пјешачких површина извести од асфалта, бетона, префабрикованих бетонских елемената или других природних или вјештачких материјала, који се одређују техничком документацијом, а у складу са потребама функционисања предметних објеката;
- оивичење коловозних и пјешачких површина радити од префабрикованих бетонских елемената или на неки други адекватан технички начин, у складу са теренским условима;
- све саобраћајне површине обавезно освијетлити адекватном расвјетом;
- вертикалну и хоризонталну саобраћајну сигнализацију извести у складу са одредбама Закона о основама безбједности у саобраћају и Правилника о саобраћајним знаковима и сигнализацији на путевима, начину обиљежавања радова и препрека на путу и знаковима које учесницима у саобраћају даје овлаштено лице;
- саставни део ових услова су графички прилози.

Урбанистичко - технички услови за саобраћајне површине у оквиру приватних парцела

Урбанистичко - техничким условима прописују се општи и посебни услови које је потребно испунити да би сви планирани садржаји везани за саобраћај били доведени у услове квалитетног и поузданог коришћења у траженом обиму и по квалитету услуга најмање до нивоа који се прописује овим урбанистичко - техничким условима.

- сви хоризонтални саобраћајни елементи приказани су оријентационо, како би се добила слика о могућности уређења грађевинске парцеле у склопу рудника, док ће се тачно уређење грађевинских парцела дефинисати документацијом нижег реда;
- димензионисање саобраћајних површина извести у складу са очекиваним саобраћајним оптерећењем, а што ће се прецизно дефинисати документацијом нижег реда;
- нивелацију колских и пјешачких површина ускладити са околним простором тј. већ изграђеним садржајима и планираним јавним саобраћајним површинама, као и са потребом задовољавања ефикасне оборинске одводње – воду не усмјеравати на јавне површине;
- површинску обраду колских и пјешачких површина извести од асфалта, бетона, префабрикованих бетонских елемената или других природних или вјештачких материјала, који се одређују техничком документацијом, а у складу са потребама функционисања предметних садржаја;
- оивичење коловозних и пјешачких површина радити од префабрикованих бетонских елемената или на неки други адекватан технички начин, у складу са теренским условима;
- приликом формирања саобраћајница у копу водити рачуна да се испуне одређени услови које те саобраћајнице треба да задовоље а у складу са следећим;

Одреднице и смјернице за провођење Плана

Хоризонтални габарити саобраћајница и саобраћајних површина су, по правилу, фиксни.

Детаљним урбанистичко – техничким условима могу се одредити минимална одступања од хоризонталних и подужних елемената саобраћајница и саобраћајних површина као и геометрије на споју предметног обухвата на јавни пут, ако то захтијевају оправдани технички разлози образложени идејним пројектом, или други оправдани разлози (фазна изградња саобраћајнице, фазно рјешавање имовинско-правних односа и сл.).

Детаљним урбанистичко - техничким условима потребно је разрадити пројектне елементе саобраћајних површина како на парцелама у приватној својини тако и на јавним површинама.

Детаљним урбанистичко - техничким условима потребно је разрадити раскрснице на спојевима улица, а у складу са потребама функционисања околног простора. Приликом израде појединачних Детаљних урбанистичко – техничких услова дефинисаће се тачан тип раскрснице, начин каналисања и вођења саобраћаја.

Овим планом обезбјеђена је етапност градње саобраћајне инфраструктуре у зависности од динамике различитих развојних приоритета, потребно је за сваку интервенцију на дефинисаној мрежи, при реконструкцији и изградњи везаној за етапну реализацију сагледати на нивоу идејног пројекта односно минимално на нивоу детаљних урбанистичко-техничких услова пројектне елементе геометрије и релевантне саобраћајне параметре који одређују примјену рјешења (брзине, протоци, ниво услуге и безбједност одвијања саобраћаја).

4.6. ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ (систем зелених површине)

Зелене површине у обухвату измјене Плана су зелене површине у функцији заштите и планиране су уз јавне саобраћајне и водне површине. На овим површинама могу се уређивати терени за пасивну и активну рекреацију. Систему зелених површина уз регулисане водотоке Гомјенице и Одбојне мора се посветити посебна пажња у смислу враћања пејзажних вриједности обалама ријека и приобалном подручју.

Основни циљеви са аспекта уређења система зелених површина изражени су следећим поставкама:

- пошумљавање обала ријека брзорастућом листопадном вегетацијом,
- дрвореде уз постојеће ријеке треба формирати од следећих форми: храст лужњак (*Quercus robur* L), канадска топола (*Populus x euramericana* I-214), жалосна жута врба (*Salix alba* var. *vitelina* f. *Pendula*) и таксодијум (*Taxodium distichum* Rich).

4.7. УСЛОВИ ЗА КРЕТАЊЕ ЛИЦА СА УМАЊЕНИМ ТЈЕЛЕСНИМ СПОСОБНОСТИМА

Пројектовање и функционисање објеката и површина у оквиру простора обухвата измјене дијела Плана ускладити са Правилником о условима за планирање и пројектовање грађевина за несметано кретање дјеце и особа са умањеним тјелесним способностима, те осталим прописима који дефинишу ову област.

4.8. КОМУНАЛНА И ДРУГА ТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.8.1. ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Концепт одводње фекалне и оборинске канализације у склопу постојећих објеката и пратећих садржаја се задржава уз обавезу редовног одржавања и санације (уређаји за пречишћавање, сепаратори, цјевоводи) како би се комплетан систем задржао у функционалном стању.

У сјеверном дијелу обухвата планирана је изградња уређаја за пречишћавање отпадних вода од околних насеља.

Тачна позиција и капацитет поменутог уређаја, као и трасе канализације ће се утврдити приликом израде техничке документације.

Воде које се јављају унутар контуре копа, које се формирају од падавина и истеклих подземних вода из косина етажа сакупљају се на водосабирнику који ће бити лоциран на најнижој тачки копа и помјераће се сагласно пројектованој динамици напредовања рударских радова. На водосабирнику биће постављена пумпна станица са пумпним агрегатима одговарајућег капацитета црпљења. Са ширењем фронтова рударских радова и продубљивањем копа предвиђа се постављање пумпних агрегата на понтоне који морају испунити услове носивости, стабилности и безбиједности опреме и запослених. Сваки пумпни агрегат ће имати свој потисни цјевовод.

Прикупљање унутрашњих вода врши се каналима на етажним равнима и њихово одвођење се врши до водосабирника, а затим се пумпним агрегатима пребацују у систем одводних цјевовода на површини терена. Заостале воде на етажним равнима се препумпавају муљним пумпама до најближег реципијента.

Ободни канал за заштиту копа од прилива површинских вода изграђен је са југоисточне и јужне стране гдје је ката надвишења терена знатна, те се прикупљене воде гравитационо одводе на сјевер до пумпне станице са инсталисаном муљном пумпом одговарајућег капацитета. Муљне пумпе воду из ободног канала евакуишу у систем одводних цјевовода на површину терена.

Како би се заштитило плављење околних пољопривредних површина потребно је планирати наставак регулације корита ријеке Гомјенице и на узводном и на низводном дијелу, односно и изван обухвата ове измјен Плана и експлоатационог поља. Такође је потребно планирати регулацију водотока Слатина до ушћа у Гомјеницу. Да би се успјешно ријешила ова проблематика потребно је урадити анализу ширег простора, одредити границе утицаја (одредиће се, између осталог, након израде Студије утицаја на животну средину) те након тога одредити просторни обухват за који ће се урадити урбанистичка документација која ће бити основ за узводно и низводно регулисање водотока.

Урбанистичко-технички услови за хидротехничку инфраструктуру

Водовод

Индустријска зона има ријешено питање снабдијевања и санитарном и технолошком водом за цијели експлоатациони вијек, односно, постојеће стање се задржава, уз обавезу редовног одржавања мреже и пратећих објеката на истој. Водоснабдијевање насеља у непосредној близини рудника ријешитиће се изградњом планираних цјевовода предвиђених важећом техничком документацијом система водоснабдијевања „Црно Врело“.

Канализација

Фекална канализациона мрежа је ријешена, али је потребно редовно одржавати уређаје за пречишћавање фекалне отпадне воде.

Одвођење отпадне технолошке воде је ријешено, али је потребно редовно одржавање таложника и уљних сепаратора, као и комплетне цијевне мреже.

У дијелу предметног обухвата планирана је изградња уређаја за пречишћавање отпадних овда околних насеља. Тачна позиција и капацитет поменутог уређаја, као и планиране трасе канализационих колектора, ће се утврдити приликом израде техничке документације.

Заштита од подземних и површинских вода

За потребе површинског копа "Бувач" потребно је одржавати хидротехничке објекте за заштиту од површинских и подземних вода.

У склопу пројектног рјешења заштите површинског копа „Бувач“ од подземних вода дато је техничко рјешење за: заштиту површинског копа од површинских вода, заштиту површинског копа од спољног прилива подземних вода из алувијалних наслага и заштиту од прилива подземних вода унутар радног простора површинског копа, и то од прилива алувијалних вода и прилива подземних вода из рудног тијела.

Заштита копа „Бувач“ од површинских вода подразумијева систем одводњавања који обухвата: водосабирнике, пумпне станице, гравитацијски цјевовод, ободне и етажне канале и главну пумпну станицу са прихватним базеном.

Водотоци

Постојећа регулисана корита неопходно је редовно одржавати и спријечити доток непречишћених отпадних вода.

Такође је потребно континуирано праћење протицаја ријеке Гомјенице, те је захватање воде из водотока потребно обуставити када је протицај једнак или мањи од 95 % протицаја средње малих мјесечних протицаја.

Ради плављења околног пољопривредног земљишта, потребно је предвидјети наставак регулације водотока и изван обухвата експлоатационог поља (узводно и низводно).

4.8.2. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

ТРАФОСТАНИЦЕ И СРЕДЊЕНАПОНСКИ КАБЛОВИ

Снабдијевање електричном енергијом рудничког постројења површинског копа и даље ће се вршити из електроенергетског постројења „Приједор 5“, које је лоцирано у непосредној близини рудника. Напајање електричном енергијом рудника не захтјева прикључење нових кабловских одвода са 6.3kV сабирница у разводном постројењу „Приједор 5“, већ ће се напајање вршити из истих разводних постројења и трафостаница БТС - Р типа које су дислоциране на новим локацијама.

Постојеће трафостанице са којег се врши напајање комплетног рудника су предвиђене да се задрже.

Овим регулационим планом оставља се могућност реконструкције постојећих трафостаница и/или изградња нових на мјесту постојећих, што ће детаљније бити дефинисано урбанистичко-техничким условима и техничком документацијом, а све према условима које пропише надлежна РЈ „Електродистрибуција“ Приједор.

Број и позиције мобилних трафостаница су промјенљиве и зависе од тренутних потреба. Постојеће мобилне трафостанице предвиђене су да се задрже, при чему се овим регулационим планом оставља могућност додавања нових или замјене позиција постојећих у складу са потребама технолошког процеса, а што ће бити дефинисано урбанистичко-техничким условима и техничком документацијом.

Постојећа примарна и секундарна подземна 6.3kV кабловска мрежа у оквиру комплекса рудника предвиђена је да се задржи.

Овим регулационим планом оставља се могућност полагања нових траса примарне и секундарне 6.3 kV кабловске мреже у оквиру комплекса рудника што ће бити условљено технолошким процесом у зависности од динамике извођења радова на ископима.

Како се унутар обухвата комплекса рудника налазе и насеља, потребно је за исте обезбиједити квалитетно снабдијевање електричном енергијом.

На основу наведеног, овим регулационим планом оставља се могућност изградње трафостаница које би биле лоциране у дијеловима насеља са најгушћом насељености. Изградња истих ће бити дефинисана урбанистичко-техничким условима, техничком документацијом и условима надлежне електродистрибуције.

НИСКОНАПОНСКИ РАЗВОД

Постојећа нисконапонска мрежа унутар комплекса рудника предвиђена је да се задржи, при чему се оставља могућност полагања нових нисконапонских водова уколико се укаже потреба за истим за потребе технолошког процеса.

Пренос електричне енергије од трафостаница до потрошача насеља која се налазе унутар комплекса рудника, вршити подземним нисконапонским кабловима, што ће бити дефинисано урбанистичко-техничким условима, пројектом и условима надлежне електродистрибуције. Трасе нисконапонских каблова ће бити дефинисане у оквиру урбанистичко-техничких услова.

Овим регулационим планом остављена је могућност да се нисконапонски развод за потребе насеља поред подземних нисконапонских каблова изводи и нисконапонским самоносивим кабловским сноповима, а што ће бити дефинисано условима које пропише надлежна електродистрибуција.

ЈАВНА РАСВЈЕТА

Постојећа расвјета у оквиру рудничког комплеса је предвиђена да се задржи.

У комплексу рудника није планирано додатно посебно освјетљење. У оквиру инсталираних снага трансформатора на рударским машинама инсталисана је довољна резерва снаге која задовољава потрошњу освјетљења саме машине и радног простора машине.

Освјетљење радног простора свих постројења обезбјеђује се основном (сопственом) расвјетом појединих машина и опреме. Количина и врсте опреме за освјетљење, као и инсталација освјетљења дефинисани су у склопу електро пројеката за сваку рударску машину засебно.

Овим регулационим планом оставља се могућност проширења постојећег система расвјете уколико се укаже потреба за истим због технолошког процеса који се врши у оквиру рудника. У том случају сви технички детаљи ће бити дефинисани техничком документацијом.

С обзиром да у насељима која се налазе у комплексу рудника (унутар предметног обухвата), постоји изграђена јавна расвјета, овим регулационим планом се оставља могућност реконструкције постојеће, те наставка изградње исте, што ће бити дефинисано урбанистичко-техничким условима, техничком документацијом и условима надлежне електродистрибуције.

Такође, с обзиром да се овим регулационим планом предвиђа изградња нових јавних саобраћајних површина у дијеловима насеља која се налазе у предметном обухвату, оставља се могућност и изградње јавне расвјете, а што ће бити дефинисано урбанистичко-техничким условима, техничком документацијом и условима надлежне електродистрибуције.

Општи услови за електроенергетску инфраструктуру

Приликом полагања нисконапонских каблова обавезно се придржавати следећег:

- Електроенергетске каблове пројектовати и полагати на основу важећих техничких прописа.

- Обавезно предвидјети механичку заштиту каблова на мјестима полагања каблова испод саобраћајница, тротоара и других асфалтираних површина.
- Кабловску трасу на цијелој дужини означити са прописаним ознакама ЕДБ.
- Трасу нисконапонског кабла усагласити са осталом инфраструктуром у кругу локалитета.
- Приликом извођења радова обавезно водити рачуна о постојећим инфраструктурним инсталацијама.
- Сва укрштања и паралелна вођења енергетских каблова и остале инфраструктуре извести према важећим техничким прописима.

Техничке препоруке приликом укрштања и паралелног вођења електроенергетских каблова са другим инфраструктурним инсталацијама

Укрштање каблова са другим објектима и инсталацијама

- Приликом копања ровова за каблове треба бити пажљив, да не би дошло до оштећења неких од поменутих инсталација.
- Мјеста укрштања обиљежити са стандардним кабловским ознакама.

Укрштање и паралелно вођење са телефонским кабловима

- Приликом паралелног вођења енергетских каблова са телефонским кабловима, мора бити испоштовано минимално растојање од 0.5 m, а уколико се потребно растојање не може постићи, онда се енергетски кабл полаже у челичну поцинчану цијев, а телефонски кабл у PVC цијев $\varnothing 100$ mm.
- На мјесту укрштања енергетског кабла са телефонским каблом, вертикална удаљеност мора износити минимално 0.5 m. Угао укрштања треба да буде:
 - у насељеним мјестима : најмање 30°, по могућности што ближе 90° ;
 - ван насељених мјеста : најмање 45°.
- Горе наведени размаци и углови укрштања се не односе на оптичке каблове али и тада размак не смије да буде мањи од 0.3 m.
- Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем растојању који се прорачуном покаже задовољавајућим, али не мањем од 0.2 m.

Укрштање и паралелно вођење каблова са водоводом и канализацијом

- Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова испод или изнад водоводних и канализационих цијеви.
- Хоризонтални размак енергетског кабла од водоводне или канализационе цијеви треба да износи најмање 0.4 m за 10 kV и 20 kV-не каблове.
- При укрштању, енергетски кабл може да буде положен испод или изнад водоводне или канализационе цијеви на растојању од најмање 0.3 m за 10 kV и 20 kV-не каблове.
- Уколико не могу да се постигну горе наведени размаци на тим мјестима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цијев.
- На мјестима паралелног вођења или укрштања енергетског кабла са водоводном или канализационом цијеви, ров се копа ручно (без употребе механизације).

Укрштање и паралелно вођење каблова са топловодом

- Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова испод или изнад топловода.
- Удаљеност кабла и топловода код паралелног вођења износи минимално 1 m.
- При укрштању, енергетски кабл се монтира изнад топловода, а изузетно и испод топловода, на растојању од минимално 0.6 m. Између енергетског кабла и топловода поставља се, при укрштању, топлотна изолација дебљине 0.2 m од полиуретана, пјенушаваг бетона итд.
- Каблови се полажу у азбестноцементне цијеви унутрашњег пречника 100 mm чија дужина са обје стране премашује ширину канала за 1.5 m. Слој топлотне изолације треба да покрива канал топловода најмање 2 m са сваке стране спољних ивица цијеви, а шире од канала 1.2 m са сваке стране.

Укрштање и паралелно вођење каблова са гасоводом

- Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод гасовода.
- Размак између енергетског кабла и гасовода при укрштању и паралелном вођењу треба да буде најмање:
 - 0.8 m у насељеним мјестима,
 - 1.2 m изван насељених мјеста.

- Размаци могу да се смање до 0.3 m ако се кабл положи у заштитну цијев дужине најмање 2m са обе стране мјеста укрштања или цијелом дужином паралелног вођења.

Међусобно приближавање и укрштање енергетских каблова

- Међусобни размак енергетских каблова (вишежилних, односно кабловског снопа три једножилна кабла) у истом рову одређује се на основу струјног оптерећења, али не смије да буде мањи од 0.07 m при паралелном вођењу, односно 0.2 m при укрштању.
- Да се обезбиједи да се у рову каблови међусобно не додирују, између каблова може цијелом дужином трасе да се постави низ опека, које се монтирају насатнице на међусобном размаку од 1 m.

4.8.3. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Уважавајући раније израђену документацију за предметни локалитет, постојећа телекомуникациона мрежа задовољава садашње и планиране потребе рудника.

Постојећа локална радио мрежа предвиђена је да се задржи, будући да се иста користи искључиво за потребе рудника.

Уколико се укаже потреба за проширењем и полагањем нових телекомуникационих инсталација у оквиру предметног обухвата, овим регулационим планом се оставља могућност изградње истих, а што ће бити дефинисано урбанистичко-техничким условима, техничком документацијом и условима које пропише компанија „МТЕЛ“ а.д. Бања Лука ИЈ Приједор.

Уколико се укаже потреба за додатним телефонским прикључцима овим регулационим планом остављена је могућност прикључења на постојећу телекомуникациону инфраструктуру и исти ће бити дефинисани урбанистичко-техничким условима, техничком документацијом и условима које пропише „МТЕЛ“ а.д. Бањалука ИЈ Приједор.

Трасе телефонских каблова усагласити са осталом инфраструктуром у кругу локалитета.

Приликом извођења радова обавезно водити рачуна о постојећим инфраструктурним инсталацијама.

Телефонски кабл пројектовати и полагати на основу важећих техничких прописа.

Кабловску трасу на цијелој дужини означити са прописаним ознакама.

Сва укрштања и паралелна вођења телефонских каблова и остале инфраструктуре извести према важећим техничким прописима.

Сви радови морају бити изведени у складу са законом, прописима, стандардима и правилима техничке струке.

Приликом извођења планираних радова на предметној локацији ОБАВЕЗНО обезбиједити присуство овлашћених представника компаније „МТЕЛ“ а.д. Бањалука ИЈ Приједор.

Опште препоруке

Телефонски кабл пројектовати и полагати на основу важећих техничких прописа.

Обавезно предвидјети механичку заштиту каблова на мјестима полагања каблова испод саобраћајница, тротоара и других асфалтираних површина.

Кабловску трасу на цијелој дужини означити са прописаним ознакама.

Трасу телефонског кабла усагласити са осталом инфраструктуром у кругу локалитета.

Приликом извођења радова обавезно водити рачуна о постојећим инфраструктурним инсталацијама.

Сва укрштања и паралелна вођења телефонских каблова и остале инфраструктуре извести према важећим техничким прописима.

Техничке препоруке за полагање подземних телекомуникационих објеката и инсталација у односу на друге подземне и надземне објекте или инсталације

Приликом израде трасе за полагање подземних телекомуникационих објеката и инсталација треба водити рачуна да њено растојање од других подземних и надземних објеката или инсталација буде према прописаним растојањима датим у сљедећој табели:

Врста подземног или надземног објекта	Удаљеност [m]	
	хоризонтална	вертикална
Електроенергетски кабли:		
– 250 V	> 0.3	> 0.3
– 10 kV	> 0.5	> 0.5
– преко 10 kV	> 1	> 0.5
Стубови електроенергетских водова:		
– до 35 kV	> 1	–
– до 110 kV	> 10	–
– до 220 kV	> 15	–
– до 400 kV	> 25	–
Водоводна цијев	> 0.6	> 0.5
Одводна канализација	> 0.5	> 0.5
Регулациона линија зграде	> 0.5	> 0.5
Инсталације централног гријања:		
– цјевоводи отвореног начина грађења	> 0.8	> 0.8
– цјевоводи полузатвореног начина грађења	> 0.5	> 0.8
– цјевоводи затвореног начина грађења	> 0.5	> 0.8

Уколико не могу да се одрже ова растојања потребно је примјенити допунске заштитне мјере за телефонске каблове.

5. УРБАНИСТИЧКЕ МЈЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ

5.1. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКИХ ЦЈЕЛИНА И ОБЈЕКТА И АМБИЈЕНТАЛНИХ ВРИЈЕДНОСТИ

Према досадашњој евиденцији, на подручју обухвата измјене дијела Плана не постоје евидентирани објекти културно-историјског наслеђа, археолошки локалитети, нити природно наслеђе.

Уколико се у току извођења радова на реализацији планираних рјешења наиђе на археолошка налазишта и предмете извођач радова и инвеститор дужни су да одмах, без одлагања прекину радове и обавијесте надлежни Завод те да преузму мјере да се налаз не оштети и да се сачува на мјесту и положају у коме је откривен.

5.2. МЈЕРЕ И УСЛОВИ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

5.2.1. МЈЕРЕ КОЈЕ СЕ МОРАЈУ ИЗВРШИТИ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ИЛИ СМАЊЕЊА ЕМИСИЈА ИЗ ПОСТОРЈЕЊА

5.2.1.1. Мјере спречавања и минимизирања негативног утицаја на ваздух

- За смањење емисије прашине препоручена метода је квашење критичних емисионих мјеста, посебно у вријеме сушних дана;
- Вршити контролу а најмање два пута годишње – у лјетном и зимском периоду, и то на свим карактеристичним изворима загађивања ваздуха суспендованим честицама;
- Вршити редовну контролу исправности рударских машина и њихових мотора што изискује редовне прегледе исправности, тј. Посједовање важећих употребних дозвола за све машине активне на површинском копу. Преглед исправности- употребне дозволе обновљати у складу са актуелним законским прописима;
- Вршити контролу квалитета минерско-техничких и хемијских карактеристика експлозива који се употребљава на површинском копу;
- Вршити мониторинг гасова на начин предвиђен у мониторинг плану.

5.2.1.2. Мјере спречавања и минимизирања негативног утицаја на воде

Мјере које се предузимају за смањење штетног дјеловања рударске производње на човјекову околину, првенствено се односе на искључену могућност мијешања непречишћене отпадне воде са водом из водотока у који се испуштају. Да би се ово остварило неопходно је:

- Проводити контролу отпадних вода свака четри мјесеца на начин предвиђен приједлогом мониторинг плана и Елоратором о еквивалентном броју становника;
- Континуирано одржавање потпуне функционалне исправности пречистача – уређаја за пречишћавање заугљених и замуљених вода и уређаја за пречишћавање фекалних / санитарних вода;
- Одржавање и чишћење свих водосабирника, цјевовода, канала за отпадне воде као и пумпи и нивоа воде акумулације;
- Одржавање у функционалном стању мјерних уређаја – водомјера;
- Континуирано праћење протицаја ријеке Гомјенице при чему се захватање из водотока мора обуставити када је протицај једнак или мањи од 95% протицаја средње малих мјесечних протицаја у овој ријеци.

5.2.1.3. Мјере спречавања и минимизирања негативног утицаја буке, вибрација и сеизмичких потреса

На овим теренима може се очекивати угроженост животне средине од вибрација изазваних минирањем, пошто се експлоатација жељезне руде врши примјеном бушачко-минерских радова. Интезитет буке на појединим локацијама у копу су прије свега од значаја за радну околину, али велики број таквих извора као и њихова концентрација на малом простору може допринијети повећању укупног фона емитоване буке са копа. Примарна мјера је контрола буке на самом извору, јер уколико се на извору не предузму све мјере за смањење буке примјена других метода је неопходна.

Када није изводљиво примјенити мјере за контролу буке на извору примјењују се мјере контроле на путевима преношења звука од извора до пријемника. Овакав приступ се највише примјењује за контролу буке у животној средини.

Контрола ваздушне буке на путевима преношења подразумијева:

- Потпуно затварање извора буке,
- Стављање препрека у виду баријера,
- Израду тунела између извора буке и пријемника.

У оквиру овог плана потребно је вршити мониторинг буке, вибрација и сеизмичких ефеката минирања предвиђен планом мониторинга.

5.2.1.4. Мјере спречавања и минимизирања негативног утицаја на земљиште

Деградација земљишта као једна од најважнијих посљедица експлоатације минералних сировина је значајна и на предметном површинском копу. Површине захваћене експлоатацијом као и одлагалишта јаловине су значајне па се све активности морају одвијати према пројектној документацији:

- Одржавање угла одлагања – завршног угла одлагалишта,
- Формирање пројектованих нивелета одлагања,
- Одржавање висине одлагалишта појединих етажа,
- Одржавање површина – платоа одлагалишта равним и у пројектованом паду ради спречавања формирања удубљења – барица и задржавања воде.

У циљу заштите земљишта потребно је спроводити следеће активности:

- Редовно вршење мониторинга отпадног материјала,
- Обављати неопходне активности на одржавању простора на ојем се тренутно не обављају рударске активности,
- Вршити прикупљање и одлагање отпада који настаје свакодневним радом, извршити његово раздвајање те у сарадњи са локалном комуналном службом отпад редовно одвозити на депонију,
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја обезбиједити довољне количине сорбента и адекватне посуде за прихват горива, а даљи третман повјерити специјализованој служби која благовремено треба да уклони опасне материје и асанацију терена у складу са актуелним Законом о управљању отпадом.

5.2.1.5. Мјере које се предузимају у циљу спречавања несрећа већих размјера

При овој врсти дјелатности несреће већих размјера могу изазвати инжењерско-геолошке појаве или процеси као и рушење брана тамо гдје постоје велике акумулације воде.

Приликом израде Главног рударског пројекта експлоатације обухваћене су превентивне мјере у смислу прорачунавања стабилности косина површинског копа и одлагалишта јаловине, чиме су дефинисани углови и услови израде косина. Уколико ипак дође до појаве клизишта предвиђају се мјере санације клизишта у смислу смањивања углова косина и одвоза клизнутог материјала уз додатно анализирање комплетних геолошких, хидрогеолошких и сеизмичких услова на терену.

Несрећу већих размјера у овом Руднику може изазвати рушење бране на акумулацији Међеђа (ван обхвата измјене Плана). Једна од основних и најефикаснијих мјера заштите је превентивне природе и подразумијева техничко осматрање брана на муљним акумулацијама.

5.2.2. Опис осталих мјера које је обавезно предузимати у циљу заштите животне средине

Поред наведених мјера које се морају проводити у циљу заштите воде, земљишта, ваздуха и здравља становништва, потребно је проводити још низ мјера и активности од којих су најважније:

- Мјере за спречавање продукције за поврат корисног материјала из тпада који продукује посторјење,
- Мјере које се проводе ради усклађивања са основним обавезама одговорног лица а односе се на: Израду плана управљања отпадом, Израду посебног плана за управљање несрећама већих размјера, придржавање прописа утврђених посебним законским актима који се односе на површински начин експлоатације, свођење емисије штетних гасова и прашине у ваздух на начин и у мјери неопходној да се осигурају вриједности прописане Правилником о граничним вриједностима валитета ваздуха, емисију буке онтролисати уз поштовање одредби о дозвољеном времену излагања одређеном нивоу буке, осигурати да отпадне воде које се испуштају у крајњи реципијент буде минимум истог квалитета као и реципијент.

Резултати свих активности на праћењу емисија у Руднику и њиховог утицаја на животну средину морају бити обрађени у форми писаних извјештаја урађених од стране овлашћених институција које врше мјерења.

5.2.3. Опис мјера планираних за праћење емисија унутар подручја и њихов утицај

Приједлог комплетног мониторинг плана за Рудник Омарска обухвата мониторинг:

- Отпадних вода,
- Квалитета ваздуха (радна и животна средина),
- Емисија буке, вибрација и сеизмичких потреса (радна и животна средина),

те ван обхвата ове измјене.

- Параметара бране на акумулационом језеру Међеђа и
- Мјерења нивоа радиоактивности на постројењу ГМС.

Предузеће које врши експлоатацију, припрему и обogaћивање жељезне руде је обавезно испоштовати све обавезе праћења емисија према наведеним плановима мониторинга.

5.3. МЈЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДИ И ДОБАРА ОД ПОЖАРА

Приступ ватрогасним возилима мора бити омогућен свим објектима. Приступни пут око објекта и плато за интервенције морају се изградити тако да су приступ и кретање ватрогасних возила увијек могући с вођњом унапред у свим зонама. Све путање за кретање ватрогасног возила у оквиру парцеле и површине за рад ватрогасне технике утврђиваће се кроз посебан елаборат противпожарне заштите, који је саставни дио документације за извођење и који се, у складу са Законом о заштити од пожара – пречишћени текст (Сл.гл. РС, бр. 71/12), на одговарајући начин верификује код овлаштене институције.

Приликом свих интервенција у простору, те израде техничке документације која се израђује на темељу

овог Плана обавезно је потребно придржавати се сљедећих прописа:

- Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 71/12),
- Правилника о техничким нормативима за спољашњу и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара („Сл. гласник РС, бр. 39/13),
- Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 39/13),
- Правилника о техничким захтјевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија ("Сл. гласник РС", бр. 19/10),
- Правилника о техничким нормативима за системе за одвођење дима и топлоте насталих у пожару („Сл. лист СФРЈ“, бр. 45/83),
- Правилника о техничким нормативима за системе за вентилацију или климатизацију („Сл. лист СФРЈ, бр. 38/89),
- Правилника о смјештају и држању уља за ложење („Сл. лист СФРЈ“, бр. 45/67),
- Уредбе о техничким нормативима заштите од пожара у објектима намјењеним за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица („Сл. гласник РС“, бр. 32/12).

5.4. МЈЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДИ И ДОБАРА У СЛУЧАЈУ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, РАТНИХ КАТАСТРОФА И ТЕХНОЛОШКИХ АКЦИДЕНАТА

Приликом пројектовања и извођења објекта и површина на простору обухвата неопходно је примјенити све прописане мјере за заштиту објекта од елементарних и других непогода.

У циљу заштите садржаја у предметном простору, потребно је при њиховом пројектовању и извођењу узети у обзир све мјеродавне параметре који се односе на заштиту од елементарних непогода (врста и количина атмосферских падавина, дебљина сњежног покривача, јачина вјетра, носивост терена, висина подземних вода и сл.) у складу са позитивним законским прописима.

Заштита од удара грома треба да се обезбједи изградњом громобранских инсталација, које ће бити правилно распоређене и уземљене.

Посебну пажњу обратити на одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу објекта високоградње у сеизмичким подручјима, Закона о заштити од елементарних непогода, Закона о заштити од пожара - пречишћени текст, те остале прописе који дефинишу ову област.

На подручју обухвата Плана планирана је заштита становништва од природних и ратних катастрофа у заклонима.

6. СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Члан 1.

Измјена Регулационог плана ступа на снагу и примјењује се од дана ступања на снагу Одлуке Скупштине Града Приједор о усвајању измјене плана, ако том одлуком није другачије одређено.

Члан 2.

Од дана ступања на снагу измјене Плана на подручју обухваћеном Измјеном могу се одобрити само такве

интервенције у простору које су у складу са истом.

Као интервенције у простору у смислу предходног става сматрају се изградња грађевина и вршење других грађевинских радова, као и други радови за које је одредбама Закона о просторном уређењу потребно издавање лоакцијских услова и одобрења за грађење.

Члан 3.

3.1. За провођење Измјене дијела регулационог плана није потребна израда даљих планских докумената, тј. урбанистичких пројеката или планова парцелација у границама обухвата измјене.

3.2. Независно од одредбе претходног става, Скупштина Града може, на иницијативу инвеститора или општинског органа управе надлежног за послове уређења простора, одлучити да се за предметну локацију изради урбанистички пројект или идејно рјешење прије издавања лоакцијских услова и израде урбанистичко-техничких услова за поједине просторне сегменте.

3.3. Надаље, како се утицај планираних и постојећих садржаја унутар обухвата измјене Плана простире ван границе обухвата измјене Плана, благовремено ће бити потребно приступити изради планских докумената спроведбеног карактера, нарочито оних који се односе на регулацију водних површина и на дијелу водотока низводно од измјене Плана.

Члан 4.

3.4. Провођење измјене Плана на овом подручју обезбјеђује се :

- издавањем локацијских услова у складу са детаљним УТУ и одобрења за грађење за радове који су у складу са измјеном Плана.

- забраном и спречавањем радова који нису у складу са измјеном Плана путем инспекцијских и других органа.

Члан 5.

Границе просторне цјелине и границе површина разне намјене

5.1. Као простор обухваћен измјеном Плана сматра се простор дефинисан на графичком прилогу под бројем 1 (Геодетска подлога)

5.2. Намјана површина у границама обухвата приказана је на карти бр.5, План намјене површина. Свака намјена подразумјева и друге компатибилне намјене. На нивоу појединачних парцела намјена дефинисана као компатибилна може бити доминантна или једина.

5.3. Експлоатационо поље је простор у коме функција експлоатације минералних сировина има предност над осталим функцијама.

У границама експлоатационог поља није планирано складиштење експлозива који се користи у првој технолошкој цјелини. Дневно потребне количине експлозива ће се транспортовати од стране правног лица које посједује лиценцу за обављање тих послова на површински коп са складишта у Љубији.

5.4. Подручје које се активно не ангажује при експлоатацији жељезне руде је дио експлоатационог Поља.

Члан 6.

Општи урбанистичко технички услови за изградњу грађевина

6.1. Општи УТУ за изградњу грађевина високоградње и нискоградње, обрађени су у поглављу у текстуалном дијелу ове измјене Плана и на графичким прилозима бр.5-12.

6.2. Намјена планираних објеката дефинисана је на карти бр. 5б.

6.3. Положај у простору назначен је на графичком прилогу бр.56 и 11.

6.3.1. Хоризонтални габарити - контурне линије површинског копа и одлагалишта јаловине назначени су на графичком прилогу бр.56 и 11.

6.3.2. Хоризонтални габарити - контурне линије површинског копа и одлагалишта су оријентационе по облику и димензијама, а дефинитивни габарити ће се утврдити детаљним урбанистичко-техничким условима.

6.3.3. Хоризонтални габарити постојећих објеката могу се утврдити и другачије од постојећих под условом да се испоштују правила дефинисана у актуелном Правилнику о урбанистичкој регулацији и парцелацији и у Измјени Правилника, гдје су дефинисани максимални коефицијенти изграђености, заузетости, удаљености од границе парцеле итд.

6.3.4. Хоризонтални габарити саобраћајница и саобраћајних површина приказани су на карти : План саобраћаја и нивелације су фиксни. Изузетно , од предходног става, детаљним УТУ могу се извршити минималне измјене хоризонталних габарита из предходног става, и то само из оправданих техничких разлога утврђених на основу идејног пројекта саобраћајница или саобраћајних површина.

6.4. Висине етажа на површинском копу и на одлагалиштима су оријентационе: коначне висине етажа утврдиће се рударским пројектом .

6.5. Спратност постојећих објеката се може мијењати надзиђивањем и реконструкцијом постојећих објеката до максималне спратности за стамбене зоне како је то дефинисано у актуелном Правилнику о урбанистичкој регулацији и парцелацији и у Измјени Правилника.

6.6. Грађевинске и регулационе линије назначене на графичком прилогу - План грађевинских и регулационих линија су граничне. Објекти се морају пројектовати и градити поштујући те линије.

6.6.1. Грађевинске линије површинског копа и одлагалишта дају максималне границе унутар којих се може формирати површински коп и одлагалиште . Пратећи објекти за заштиту од површинских и подземних вода , као и саобраћајнице, могу се градити изван ових граница.

6.6.2. Планирани положај грађевинских објеката на парцели се дефинише грађевинском линијом и као коначна утврђује се у урбанистичко-техничким условима у складу са смјерницама из ове Измјене и актуелним законским и подзаконским актима. Грађевинска линија је хоризонтална пројекција грађевинских равни у оквиру којих се гради објекат изнад и испод тла. Грађевинска линија даје максималну границу градње, у коју се уписује основа објекта . Основа објекта може бити мања од максималне границе градње. Грађевинске линије планираних објеката су дефинисане у односу на постојеће и планиране регулационе линије а представљају границу коју наистуренији дио објекта не смије прећи .

6.7. Грађевинске парцеле за редовну употребу и за изградњу постојећих и планираних сдржаја одређене су на графичком прилогу : План Парцелације .

6.7.1. У склопу индустријских зона формиране су припадајуће површине за основне цјелине рудника. У склопу овако формираних парцела може се одобрити етапна реализација. Етапне граничне линије се утврђују детаљним урбанистичко-техничким условима.

Регулационим планом дефинисане границе парцеле за површинске копове , одлагалишта и друге пратеће садржаје се могу мијењати ако се тиме обезбјеђује једноставније и брже рјешавање имовинских односа и ако за то постоје оправдани технички разлози.

Граничне линије парцела се могу мијењати и ако постоји потреба за изградњом објекта за заштиту животне средине , као и за успостављање заштитних зона у функцији умањења негативних утицаја са простора дефинисаних као индустријске зоне.

6.7.2. Јавне површине за изградњу јавних саобраћајних површина дефинисане измјеном Плана се могу мијењати при изради детаљних урбанистичко-техничких услова , ако се тиме обезбјеђује једноставније и брже рјешавање имовинских односа и ако за то постоје оправдани технички разлози.

6.7.3. Јавне површине за регулисане водотоке утврђене измјеном Плана се могу мијењати при изради детаљних урбанистичко-техничких услова ако за то постоје оправдани технички разлози и ако се тиме обезбјеђује једноставније и брже рјешавање имовинских односа.

6.7.4. Детаљним урбанистичко-техничким условима у склопу зона грађевинског земљишта могу се формирати грађевинске парцеле за редовну употребу изграђених објеката и парцеле за изградњу нових објеката на начин како је то дефинисано у актуелном Правилнику о урбанистичкој регулацији и парцелацији и у Измјени Правилника.

6.7.5. Регулационим планом дефинисане зоне грађевинског земљишта могу се мијењати ако се тиме обезбјеђују услови за изградњу стамбених, стамбено-пословних, пословних и економских објеката , у функцији одвајања чланова породичног домаћинства.

6.7.6. Зоне грађевинског земљишта се могу формирати детаљним урбанистичко-техничким условима уз локалне путеве, на локацијама гдје то није планирано регулационим планом, у складу са Законом о пољопривредном земљишту за V класу земљишта и више.

6.8. Детаљним УТУ се прецизније дефинишу намјене објеката и њихових дијелова , хоризонтални и вертикални габарити, положај према грађевинској линији, положај помоћних просторија, услови прикључења на комуналну инфраструктуру.

6.8.1. У склопу експлоатационог поља, за легализацију изграђених објеката, реконструкцију, доградњу и надзиђивање истих, као и изградњу нових грађевинских објеката и објеката инфраструктуре , потребно је прибавити сагласност предузетља које има одобрење за експлоатацију на експлоатационом пољу (у овом случају »Миттал рудници жељезне руде Приједор«.

Члан 8.

Објекти привременог карактера

8.1. Киосци –пословни објекти привременог карактера за продају штампе и цигарета могу се постављати на јавним површинама и површинама друге намјене као типски префабриковани објекти.

8.2. Монолитни пословни објекти привременог карактера Измјеном плана, као и у матичном Плану, је допуштена изградња монолитних пословних објеката привременог карактера у границама обухвата. Ови објекти се могу градити у склопу индустријских зона као економски објекти и у склопу зона грађевинског земљишта .

8.3. Остали објекти привременог карактера (гараже , дрварнице , оставе и сл.) Измјеном плана је допуштена изградња гаража , дрварница или остава уз стамбене објект. У склопу зона пољопривредног земљишта могу се градити привремени објекти за складиштење пољопривредних производа, објекти за заштиту усјева , смјештај механизације и сличне потребе.

Члан 9.

Постојеће зграде

9.1. Постојеће зграде које су измјеном Плана одређене за рушење док не буду уклоњене, за ове зграде , које су легално изграђене, важи посебан ограничен урбанистички режим, који имју за циљ да се омогући нормално

коришћење ових зграда према њиховој намјени, а да се тиме не онемогући или знатно не отежа реализација одговарајућег планског рјешења

Корисници ових зграда имају право на :

- текуће одржавање зграда , уређаја , инсталација , приступа и земљишта које служи згради
- доградња у циљу обезбјеђења основних хигијенских услова (купатило и WC)
- преградња која нема карактер нове градње ,
- привремену промјену намјене објекта или дијела објекта , укључујући и адаптацију таванског и подрумског простора у стамбени , пословни или помоћни простор , без подизања висине назитка
- замјену крова без подизања назитка и
- изградња прикључка на комуналне инсталације.

9.2. Ако је постојећа зграда , која је планом предвиђена за рушење , изграђена без одобрења за грађење , интервенције из предходног става нису дозвољене док је на снази измјена плана.

9.3. За остале постојеће индивидуалне стамбено-пословне и стамбене зграде које се планом задржавају , могу се одобрити све интервенције из тачке 10.1. као трајне , као и надзиђивање .

9.4. Постојећи објекти који се задржавају , могу се замијенити новим објектом . За изградњу новог објекта вриједи све напријед наведене ставке.

7. ЕТАПНИ ПЛАН

У матичном Плану дефинисани планирани радови су дефинисани као радови у обухвату плана и планирани радови у контактном подручју.

С претходним у вези, етапна реализација планираних радова и начин финансирања који су били дефинисани у матичном Плану се задржавају а дефинисани рок се пролонгира у временском оквиру важења ове измјене.

У наставку је дат осврт на реализоване радове по сегментима како су били дефинисани у матичном Плану.

1. Саобраћајна инфраструктура

У матичном плану дефинисано:

1. Измјештање трасе регионалног пута са мостом на Гомјеници И прикључним рампама за пољске путеве укупне дужине цца 3 150 м.
2. Изградња планиране саобраћајнице – веза регионални пут - Нишевићи са мостом на Гомјеници (монтажни мост 80м), дужине у обухвату плана цца 335 м .
3. Изградња планираног пјешачког подходника са прилазним рампама и степеништима, дужине у обухвату регулационог плана цца 20м 6.
4. Реконструкција подвожњака испод индустријске пруге Омарска -Томашица .
5. Изградња саобраћајнице на десној обали регулисаног тока Гомјенице дужине цца 1430 м.
6. Изградња саобраћајнице са подвожњаком испод жељезничке пруге Приједор-Бања Лука и мостом на ријеци Криваји, дужине у обухвату плана цца 420 м.
7. Изградња саобраћајнице –веза регионални пут и локални пут Омарска - Марићка, на десној обали Гомјенице, дужине цца 2240м.
8. Изградња планиране саобраћајнице између одлагалишта јаловине Лука и одлагалишта јаловине Језеро

У протеклом времену од усвајања плана до данас, од планираних радова на саобраћајној инфраструктури реализовано је:

1. Реализовано у периоду од 2008-2012. Дужина измјештене трасе пута је 2900м. Реализовано је и пет прикључних рампи. Укупна вриједност улагања је 988.089,00КМ. Извор финансирања *Arcelor Mittal*.
2. Није реализовано. Изван обухвата експлоатационог поља, те је свакако изван обухвата измјене предметног Плана.
3. Није реализовано, нити је прибављена техничка документација. Такође, изван обухвата измјене Плана.
4. Није реализовано. Предметни просотр је у контактної зони измјене Плана.
5. Није реализовано. Десна обала регулисаног тока Гомјеница налази се ван обухвата измјене Плана.
6. Није реализовано. Предметна саобраћајница налази се ван обухвата измјене обухвата Плана.
7. Није реализовано. Десна обала регулисаног тока Гомјеница налази се ван обухвата измјене Плана.
8. Није реализовано. Остаје у обавези инвеститора у складу са усвојеним етапним планом из матичног плана, али се вријеме реализације пролонгира те као крајњи рок усваја плански период измјене Плана.

Резиме: радови на реализације саобраћајне инфраструктуре који су планирани матичним планом углавном су или ван обухвата измјене или у контактної зони измјене, те се реализација истих пролонгира и очекује до истека важења овог документа. Извори финансирања за све радове који су планирани из сегмента саобраћајне инфраструктуре остају исти као у матичном плану.

2. Хидротехничка инфраструктура

Планска рјешења:

1. Регулација ријеке Слатине од одлагалишта Луке до ушћа у Гомјеницу у границама обухвата плана (орјентациона дужина цца 1200 м)
2. Изградња система за одводњавање атмосферских талоба за подручје ограничено регионалним путем Р405а, регулисаним каналом Одбојне и јужном вододјелницом.8
3. Изградња водоводне мреже за питку и техничку воду за 30 домаћинстава (спој на водовод Томашица –Омарска).
4. Изградња секундарна водоводне мреже у склопу регионалног пројекта водоснабјевања “Црно Врело” у дужини од цца 18000м.
5. Изградња канализационе мреже у дужини од цца 2800м И пречистача фекалних вода – Омарска
6. Изградња ободних канала И таложника око рекултив.одлагалишта Луке И Маузе И Језеро
7. Изградња купалишта на регулисаном кориту Гомјенице.
8. Изградња растеретних канала Ријека Криваја – Гомјеница у дужини од цца 250 м.

У протеклом времену од усвајања плана до данас, од планираних радова на хидротехничкој инфраструктури реализовано је:

1. Дјелимично реализовано у дјели од цца 200-300м. Предметни радови налазе се ван обихвата измјене Плана.
2. Дјелимично урађено и то: набавка и уградња цијеви, израда заштитног насипа и одводног канала.
3. Нема података од стране инвеститора за ове активности. Уколико није урађено остају обавезе как осу дефинисане у матичном Плану.
4. Према информацијама достављеним од стране инвеститора, инвеститор је омогућио прикључак на водовод свим мјештанима од Томашице до Омарске. У насељу омарска инвеститор је извео водоводну мрежу од надвожњака до засеока Музгоње.
5. Инвеститор је за ове радове обезбједио трасу и локацију. Локална управа изводи и финансира ове радове.
6. Инвеститор редовно одржава постојеће канале који су у функцији те није дошло до изградње нових.
7. Реализовано средствима инвеститора.
8. Реализовано средствима инвеститора.

Резиме: дио планираних радова везано за хидротехничку инфраструктуру је реализован. Најбитније је напоменути реализацију регулације ријеке Гомјенице и ријеке Одбојне у зони обухвата Плана. Остали радови су у фази реализације и очекује се њихово етапно провођење у складу са динамиком осталих радова у оквиру и око Рудника.

Овим документом поред радова који су били тема матичног Плана, предвиђена је изградња пречистача отпадних вода у сјеверозападном дијелу обухвата.

Такође, поред рјешења из матичног Плана, како би се заштитило плављење околних пољопривредних површина потребно је планирати наставак регулације корита ријеке Гомјенице и на узводном и на низводном дијелу, односно и изван обухвата ове измјене Плана и експлоатационог поља. Такође је потребно окончати регулацију водотока Слатина до ушћа у Гомјеницу. Да би се успјешно ријешила ова проблематика потребно је урадити анализу ширег простора, одредити границе утицаја (одредиће се, између осталог, након израде Студије утицаја на животну средину) те након тога одредити просторни обухват за који ће се урадити стратешка и/или спроведбена урбанистичка документација која ће бити основ за узводно и низводно регулисање водотока.

Извори финансирања за све радове који су дефинисани матичним планом а нису реализовани остају исти.

За планирани пречистач, предвиђен овом измјеном, извор финансирања је *Arcelor Mittal*.

За планиране радове регулације водотока изван експлоатационог поља, извор финансирања *Arcelor Mittal*.

3. Зелене површине

Планска рјешења:

1. Техничка рекултивација одлагалишта јаловине Луке.
2. Биолошка рекултивација регулисаних обала Гомјенице.
3. Формирање појасева заштитног зеленила уз ГМС И површински коп Бувач.
4. Биолошка рекултивација одлагалишта Луке.
5. Техничка рекултивација одлагалишта јаловине Мамузе.
6. Биолошка рекултивација одлагалишта јаловине Мамузе.

Извор финансирања: *Arcelor Mittal*.

У протеклом времену од усвајања плана до данас, од планираних радова реализовано је:

1. Предметно одлагалиште налази се ван обухвата измјене Плана. Техничка рекултивација је дјелимично урађена, дијело минтерно дијелом екстерно.
2. Реализовано. Лијева обала ријеке је обложена каменом, десна обала је затрављена.
3. ГМС се налази ван обухвата измјене Плана, а око истог су посађене саднице на насипу. Површински коп Бувач је још активан те ће се радови на рекултивацији изводити када коп не буде активан.
4. Предметно одлагалиште налази се ван обухвата измјене Плана. Биолошка рекултивација је урађена екстерно.
5. Није реализовано. Према програму достављеном од инвеститора предвиђено је да се техничка и биолошка рекултивација ураде у периоду 2020-2022.

6. Није реализовано. Према програму достављеном од инвеститора предвиђено је да се техничка и биолошка рекултивација ураде у периоду 2020-2022.

Сви радови урађени су средствима инвеститора.

4. Електроенергетска инфраструктура

Као и у матичном плану, све радове предвиђене Планом извести у периоду када настане обавеза за рекултивацију, у складу са пројектом рекултивације.

Извор финансирања: *Arcelor Mittal* уз договор са надлежном Електродистрибуцијом.

До сада није било захтјева локалне заједнице. На копу инвеститор има своју електроенергетску мрежу.

5. Животна средина

Планска рјешења:

1. Набавка и инсталирање опреме за обавјештавање становништва низводно од бране Међеђа
2. Успостављање мониторинга свих елемената животне средине.
3. Набавка и инсталирање опреме за сеизмичко осматрање бране.

У протеклом времену од усвајања плана до данас, од планираних радова реализовано је:

1. Реализовано. Извор финансирања – инвеститор.
2. Активност која се непрекидно реализује у складу са законском обавезом инвеститора.
3. Реализовано. Извор финансирања – инвеститор.

8. СПИСАК КООРДИНАТА ЛОМНИХ ТАЧАКА

Нумерички подаци, односно, координате тачака осовина саобраћајница, грађевинских и регулационих линија и граница парцела приказане су на тематским графичким прилозима.

III ГРАФИЧКИ ДИО